

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Staubert József.

Szombat, augusztus 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexércikk: Temetés után.**
- Szilágyi Dezső halála.**
- Román színház Aradon.**
- Zivatar, eső, villám.**
- Rendőri anarchia Kolozsvárt.**
- A Szelle-Kormos ügy.**
- Megfojtott fiatal urinő.**
- Szereltem az árvaházban.**
- Lefokozott főhadnagy.**
- Visszaélés a nemzeti címerrel.**
- Tárca: A grófné.** Irta: Vértesi Arnold.
- Csarnok: Két barát.** Irta: Langenberg Miksa.
- Fordította: Ritt Gyula.

Temetés után.

Arad, augusztus 2

Koporsója fölött immár dombot képeznek a göröngyök és a domb alatt alussza örök álmát a magyar nemzet egyik büszkesége, az új Magyarország titáni alakja. Aminő gyáspompát csak kifejteni lehet, az sötétben, feketén diszelgett Szilágyi Dezső ravatala körül. A hivatalos Magyarország körül csoportosult az egész nemzet képviselői — mindazok, kik politikáját hitvallásukul fogadták és mindazok, kik nem egy táborban küzdöttek vele a nemzet jóléteért.

A kir. Curia nagy csarnokában könnyeket hullajtott Hungaria, könnyezett Justitia istenasszonya, hiszen e két nemtől legjobb gyermekét vesztette a vas férjü halálával.

Ott nyugszik már ő a hideg hant

alatt és felette enyelegve rohan tova a szelid nyári szellő. Susogásában kisír a fájdalom, lengedezésében kitör a gyász a fölött, hogy oly hirtelen szakadt vége annak az elmének, mely annyiszor megvilágította előttünk az utat; hogy oly hirtelen vesztettük el azt, kinek becsületes és törhetlen iparkodása nem volt egyéb, mint ez országot, e nemzetet a fölvirulás, a tökéletesedés felé vezetni.

Csendes nyári éjszaka tekint le a frissen hantolt sirra; csillagok milliárdja csillog reá az égboltozatról; a fogyó hold bánatosan küldi le méla fényét. A természetben így tükröződik a mi mélységes bánatunk, mely arról kesereg, hogy milyen lesz a jövőnk, mi lesz ezután, a mikor nélkülözünk kell a feltornyosult vizontagságok és válságok között azt a roppant erőt, azt legyőzhetlen energiát, a mit számunkra Szilágyi Dezső jelentett.

A politika nem ismeri az érzélgést, a kormányzás nem tűri a szenvedést, mert rideg, számító ez a tudomány és kiméletlen azokkal szemben, kik ezen a téren küzdenek. Szilágyi Dezső is azon kiváltságosak közé tartozott, kik működésükkel nem elégíthettek ki minden politikai meggyőződéseket. Sokszor érzékenyen rontott hol egyik, hol másik politikai meggyőződésnek. De a nagy alkotók mindannyian csak úgy tudtak újat és nagyot alkotni, ha előbb rontották és bontották azt, a minek helyébe az újnak jönni kellett. Ebben a rombolásban sok jó, üdvös és hasz-

nos esett áldozatul — ezért sok gáncs is érte a hatalmas építőt — de megszűnik ez a jogos rekrimináció akkor, a mikor magasabb szempontból kell néznünk haló porában nagy halottunkat.

Ott állott a ravatal előtt a külföld minden országa és jól eső ir, édes vigasztalás fájó lelkünknek, hogy a külföld oda helyezi az elismerés, a részvét palma ágát a koporsóra, melylyel nemcsak a halottat, hanem országunkat és nemzetünket megtiszteli. Ezzel a palma-ággal jelzi a külföld azt, hogy velünk érez, mert a szabadelvű haladás volt nagy férfiunknak vezető csillaga és ezzel korszoruzza meg nemzetünket is, hogy ily vezető csillag után indulni tudtunk.

A miért küzdött, a miért élt: a magyar szabadelvűségét drága örökségképpen hagyta Szilágyi Dezső nemzetének. S ha nem frázis ajkainkon a kesergés Szilágyi Dezső halála fölött; ha nem hazugság a köny, a mit a hirtelen csapás sajtolt pilláinkra; ha csakugyan drága volt nekünk Szilágyi Dezső: akkor örökségét hiven meg kell őriznünk nemzetünk számára.

— Mindenképen lesújtó a váratlan gyász — mondá *Wekerle*, mikor nagy veszteségünkről értesült — de legmegrendítőbb most, amikor a nemzet nagy politikai válság előtt áll!

Ez a mondat helyesen jellemzi mostani politikai helyzetünket — és hogy még sem esünk kétségbe, hogy mégsem

TÁRCA.

A grófné.

Irta: Vértesi Arnold.

Járdánháza olyan kis mezőváros, hol a honorácior-családoknak az a legfőbb mulatsága, hogy kimennek a vasuti állomáshoz s nézegetik az érkező és elhaladó vonatokat. Nem valami nagy mulatság, de ha jobb nincs, hát az is jó. Az ember itt árnyékban ülhet vagy sétálhat a hársfák alatt, s legalább új arcokat lát. Új tolettákat is, melyekről majd beszélhetnek otthon a járdánházi hölgyek.

A fiatal aljárásbíróné, Torkos Kálmánné is kiment a vasúthoz a többi asszonynyal. A vonat szokás szerint megállt, a türelmetlenebb utasok kiszálltak, mert hosszú a kupéban megvárni azt a tizenhat percet, ameddig a vonat itt marad. A férjüket megrohánják a kis asztalkát, melyre a sörös poharak ki vannak rakva, a nők gyűrött ruháikat igazgatják.

Egy igen elegánsan öltözött fiatal hölgy büszkén járkált föl-alá magányosan. Egyszerre csak megáll Torkos Kálmánné előtt, s nagy örömmel fölkiált:

- Etel, te vagy?
- Az aljárásbíróné ránéz, ő is megismerte.
- Viola!
- Az elegáns hölgy hevesen ölelte meg Torkosnéét. Alig akarta kieresztani a karjai közül:
- Jaj, hogy örülök, édes Etel, hogy lát-

hatlak! Milyen régen volt, mióta nem találkoztunk!

- Ot éve.
- Az ám, csakugyan öt éve. Jaj, hogy mulik az idő! Emlékszel-e még?

Az elegáns hölgy idegesen ugrált egyik mondatról a másikra. Kérdezett egyet is, mást is, anélkül, hogy megvárta volna rá a feletet. Emlékszik-e még Etel erre? Hát arra? Pajkoságokra, miket elkövettek, mikor még együtt voltak a zárdában.

— Tudod, hogy én azóta férjhez mentem? Hogyne tudta volna Etel? Hiszen az újságban olvasta. Az olyan főrangú házasságot, mint a Szentkuthy Violáé, akit gróf Kéry Bódog vezetett oltárhoz, minden ember olvassa.

Az elegáns kis grófné fehér fogait mutogatja:

- Hát te, aranyos, hát te?
- Etel bevallja hogy ő is férjhez ment.
- A kis grófné elragadtatva tapsol:
- Derék. Es itt laktok? Itt van a birtokotok?

Torkosné kissé elpirult. Nem, nincs itt birtokuk, hanem itt laknak, az ura itt van hivatalban, aljárásbíró.

Eletében most restelte először, hogy csak ilyen csekély ember a férje. Eddig nem jutott eszébe. Szerette Kálmánt, azért ment hozzá. Megvolt elégedve a sorsával és nem kívánt semmit. Örült, hogy egy kis boldog fészke van, egy otthona, ami egészen az övé, ahol ő pa-

rancsol, s nem eszi tovább a rokonok kegyelemkenyerét.

Most azonban a büszke Szentkuthy Viola előtt, a ki a grófnéhoz ment nőül, szeretett volna ő is kissé dicsekedni a férjével. Hiszen neki jó volt így is, ahogy volt, mert kedves ember, csinos ember; de mit gondol felőlük Viola?

Viola azonban semmit sem gondol, csak tovább csicsereg kedvesen, nyájasan.

— Jaj de jó, hogy ily közel leszünk most egymáshoz. Mi is idejövünk most lakni Kereszt-turra. Papa megvette nekünk az Olyvediek birtokát. Vasuton csak egyóra ide. Ugy örülök, édes anyom. Sokat leszünk együtt, nagyon sokat. Megújítjuk a régi barátságot. Tudod, a zárdában is te voltál nekem a legkedvesebb.

Torkos Kálmánné ugyan semmit sem tud arról, hogy ő lett volna a legkedvesebb, de lehet, hogy azóta... így a visszaemlékezés kódében... no az már igaz, hogy ez a Viola mindig szeszélyes, de nagyon kedves teremtés volt.

Azonban bármint legyen is a dolog, egy albirónénak mégis csak jól esik, — ha egy grófné a legkedvesebb barátjának nevezi, — s ott ölelgeti az egész járdánházi honorácior-világ előtt a pályaudvaron, — s mikor beszáll a kupéjába, még akkor is integet neki a kezével:

- Pá, édes, viszontlátásra! Eljövök hozzád nemsokára.
- Mikor a vonat elrobogott, a járdánházi höl-

veszítettük el a jobb jövő iránti bizodal- munkat, azt nagy halottunk reánk ma- radt örökségének köszönhetjük, mely meg adta a magyar nemzetnek a hitet, a re- ményt a boldogulásra.

A magyar nemzet politikai érettsége józan belátása, emelkedett szelleme, mind garanciája annak, hogy lelkében a sza- badelvűség tiszta eszméi állandóan élni fognak. A nemzet orias többsége teljes tudatában van annak, hogy a szabadelvű iránynyal létele, boldogulása egybe van forrva. Ez az éltető elem, amely nélkül elpusztul, mint ahogy elpusztul a szerve- zet, ha elvonják tőle az éltető oxygént. A szabadelvűség várát ostromolhatják el- lenségei: csorbát ejthetnek bástyafalain; de a várát rombadönteni soha nem fog- ják: ormáról a zászlót soha le nem ránt- ják, szét nem téphetik.

Ezt a zászlót, a liberálizmus lobogó- ját, most kegyelettel hajtjuk meg Szilá- gyi Dezső sirhantja előtt. A nagy halott alhatik nyugodtan. Örökségét, — erős a hitünk — meg fogja épen, hiven örzeni nemzete. △

TÁVIRATOK.

A bur háboru.

London, augusztus 2. Kitchener táviratozza Pretóriából: Julius hó 26-án egy tiszt vezetése alatt álló őrjárat, a mely 20 yeomanryból és néhány benschütztől lövészből állott, néhány burt, a kik két targoncát kísérték, a dooren-riveri állomástól mintegy 15 mérföldnyire üldözött. Kétszáz bur azután elvágta az őrjárat utját. Az őrjárat egy kis házikóban soká védekezett, de mikor lövészei végeké elfogytak, megadta magát. Három yeomanryt szintén agyonlőttek, a többit elbocsátották. A yeomanry lelövését azzal okolták meg a burok, hogy fokföldi em- bernek tartották. Vizsgálatot és a lelövésnél je- len volt katonák megesketését fogják kérni.

A kasseli törkölyszarító.

Kassel, augusztus 2. A Sumpf testvérek csődügyében a tömeggondnok a hitelezők gyű- lésén bejelentette, hogy a helyzet nem kedvezőtlen. A hitelezők 60 százalékra számíthatnak.

gyek mind körülfojták a fiatal aljárásbirónét s szinte diadalmenetben kísérték haza.

Akkor este egész Járdánházán nem beszél- tek egyébről, mint arról, hogy gróf Kéry Bó- dogné eljön meglátogatni az albirónét. Termé- szetes, hogy Torkos Kálmánéknál is arról folyt a beszéd.

— Hát csak jöjjön — mondta Kálmán — szívesen látjuk.

A fiatal asszonynak azonban némi aggo- dalmi voltak. Nem tudta vajjon ebben a la- kásban elfogadhatnak-e olyan vendéget?

— Teringettét — szölt a férje — csak nem építhetünk neki palotát?

— Az asszonyka neheztelve húzta össze szemöldökét. Nem szereti, ha mindenből tré- fát üz Kálmán. Ő komolyan beszél. A butort érti.

— Tudod, — egy szobánk mégis lehetne, ahová az ember bevezethetné, ha ilyen ven- dége jön.

Torkosné igazán nem kíván sokat. Hiszen tudja Kálmán, hogy ő mindennel megelegszik. De azt még sem akarja, hogy Viola kinevesse őket.

— Hát akkor ne jöjjön! — vélte Kálmán.

De egy kis duzzogás, egy kis hízegés megteszi a hatását; — Torkos Kálmán enged valamit a sziládságából. — A nagyobbik szo- bából kiviszik az ebédlő-asztalt meg a kre- dencet, — hiszen ebédelhetnek ők a háló- szobában is, és a nagy szobából csinálnak szalont.

A nagy bőrdívánt is kiviszik, s az asz- szonyka berándul Miskolcra és gyönyörű sza- lon-garnitúrát vásárol ott. — Igaz, hogy hi-

Szilágyi Dezső temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 2.

Lent, az örök nyugalmat adó föld mé- lyén pihen már Szilágyi Dezső, Magyar- ország egykori igazságügyi minisztere és nagy államférfia. Szomorú, váratlan ha- lála felett megnyilatkozott az egész nem- zet szívből fakadó részvéte. Az a részvét, melyet kiérdemelt, mert hiszen neki áb- rándja, családi érzése nem volt más, mint a haza, népe, faja boldogulása.

Míg élt, világító torony volt eszméinek ragyogtatásával. Most, hogy eltemették, emlékezete vezérszövétnek, hogy miként kell szolgálni önzetlenül egy nemzet köz- ügyeit. A szabadság erős bástyája volt s megdöntötte a halál.

Ravatalára, koporsójára érkeztek az ország minden részéből a koszorúk, a nyári virágok özöne, bizonyosságul annak, hogy ez a nemzet nem felejtí el nagy- jait, sőt megbecsüli azoknak emlékezetét. De megbecsüli azt a legelső magyar, a király, a ki első volt azok között, a ki a kegyelet részvétét kifejezte hű tanácsosa- nak kimulta felett.

Szilágyi Dezsőt felesége, gyermeke nem siratja, mert minden szeretetét, he- vületét nemzetének áldozta. Ez a nemzet volt neki mindene s ez ontja szeretetének könyeit koporsója felé.

Temetése fényes, impozáns volt, méltó az ő nagyságához és emlékéhez. Az egész ország népe képviselve volt azon. A leg- távolabbi vidékekről is elhozták a megem- lékezés koszoruját, az utolsó „Isten hoz- zád"-ot. És aztán betemette a koporsót a göröngy. Szilágyi Dezső nincs többé!...

Zarándoklás a ravatalhoz.

Valóságos népvándorlás indult ma reggel az új igazságügyi palotához, melynek komor gyászpompával ékesített oszlopcsarnokában, a koszorúk tömegétől elhalmozottan feküdt Szi- lágyi Dezső koporsója.

A főváros kegyeletes közönsége, nem tö- rődve a nagy hőséggel, ezrenként zarándokolt

telbe, de havonkint fogják fizetni, — meg sem érzik.

— Aztán majd meglátod, hogy fogok taka- rékoskodni, — igéri a férjének forró csokok közt.

Torkos Kálmán ugyan keservesen sóhajt magában, az a havtörlesztés elviszi fizetésé- nek a negyedrészt; de csokolózás közt csak nem tesz szemrehányást feleségének, aki oly boldog a selyem garnitúrájával?

Es az egész járdánházi intelligencia irigy- kedve tekint reájuk. Mindennap lesik az abia- sokból, mikor jön a grófné hintója. S a fiatal albiró szívet büszkeséggel töltöni el, hogy mi- lyen nevezetes személyek lettek ő és a felesége Járdánházán. Még főnöke, az öreg járásbíró is olyan tisztelettel tekint reá: a plébános pedig már messziről leemei a kalapját, ha az utcán találkoznak.

Mindaz igen kellemes érzés volna, ha ott- hon nem kellene minden este újabb fohász- kodásokat hallani. Istenem, hiszen Etel nem panaszkodik. Hogy panaszkodhatnék? Ő sze- gény árva leány volt, akit úgy adtak férjhez, hogy tisztességes kelengyét sem kapott. Ő jó- formán mitsem hozott a férje házához, igazán Kálmánnak kellett mindent beszerezni. De hát egy szép szervisz, egypár darab ezüst mégsem tenné őket tönkre, — ha vennének. Ugy ille- nek, hogy uzsonnára itt tartsák Violát, ha már eljön.

— Jó, jó, — vélte Torkos Kálmán, — de mi nem vagyunk Krózusok Tudod hogy nincs egyebünk csak az a kis fizetésem.

Az asszonyka tudja, Hogyne tudná? De az ezüst nem is olyan, mint más egyéb: az ezüst

a ravatalhoz, hogy lerójjá a kegyelet adóját a nagy férfiú emléke iránt. A közönséget a jobb kapun bocsátották be s miután elvonult a ra- vatal előtt, a balkapun bocsátották ki. A rend- ről, mely igazán mintaszzerű volt Bockelberg Ernő rendőrfelügyelő gondoskodott. A diszorsó- get a rendőrök és az Entreprise házitisztjei al- kották.

Kilenc órától kezdve egymást érték az elő- kelő részvétlátogatók és küldöttségi tagok, a kiket dr. Hegedűs Kálmán miniszteri titkár és dr. Nádasy Imre miniszteri fogalmazó fogadtak. A küldöttségek mindenike koszorut tett a ra- vatalra.

Az első részvét-látogató gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter volt. Reggel fél 7 órakor érkezett Budapestre és a vasutól egyenesen a ravatalhoz hajtatott. — Letette koszoruját, majd pedig fölment Csathó kuriai tanácselnökhez, hogy részvétét kifejezze. Csathót természetesen nem találta benn és ezért ott hagyta névjegyét, rajta ezekkel a sorokkal:

„Méltóságos Uram! Fogadja mélyen át- érzett részvéteimet az Önt és az egész nem- zetet ért pótolhatlan veszteségért.”

A ravatalnál megjelentek: Kossuth Ferenc országgyűlési képviselő, az orsz. függetlenségi és 48-as párt elnöke, Schramm Ede nyug. a tábornagy, Györfy Elek, a b. dapesti ügyvédi kamara elnöke, Horánszky Nándor, Papp Géza, Szemere Attila, Molnár Béla, Radoca János, Kubinyi Géza országgyűlési képviselők, Mező- tur város képviseletében Tóth János ország- gyűlési képviselő és Kun Arthur polgármester, a pozsonyi állami kórház részéről dr. Pécsei Vajna Gábor, Pantocsak József és dr. Fischer Jakab, a szabadkai ügyvédi kamara képvisele- tében dr. Demidor Imre és dr. Révész Ernő kamarai titkár, az Egyetemi kör képviseleté- ben Bóta Szilárd és Gyüre István, Szeged vá- ros részéről dr. Lázár György és Polcner Jenő országgyűlési képviselők, továbbá dr. Gaál En- dre városi tanácsos, Debrecen város részéről Király Gyimót és Kone Ákos tanácsosok, a szabadkai függetlenségi és 48-as párt hat tagu küldöttsége, élén dr. Mukics Simon ügyvéddel,

megmarad, az érték, valóságos érték és ő úgy hallja, hogy azt is lehet havi törlesztésre kapni.

Addig-addig hizeleg az urának, hogy Kál- mán végre azt mondja: nem bánja, üsse a kő, de ne sokat, csak éppen a legszükségesebbet.

Az asszonyka aztán beszerezte, a mi leg- szükségesebb: nagy karos ezüst-gyertyatárto- kat, lámpákat, kenyérfoszlókat, tálcákat. Csak úgy ragyogott minden az albiróék lakásán.

Torkos Kálmán a fejét csóválta s összerá- colta homlokát. Felesége azonban csókokkal engesztelte:

— Ugy-e nem haragszol kedves? Kissé so- kat találtam összevásárolni, igaz, de hát ez nem hiába valóság, és Viola, ha eljön hozzánk, hát láthatja, hogy mi, bár szegény állásban va- gyunk nem vagyunk holmi dibdáb népség, akikkel neki ne lehetne társalogni.

Vatóban látni fogja milyen csinos, elegáns lakást tudott berendezni ez az Etel. Már a má- sik szobából is kivitték az ágyakat s berakták egy kis kamrába, mely lomtar volt azelőtt, de hálószobának nagyon jó, mert hiszen a háló- szobát nem látja senki.

Torkos Kálmán morgott egy kicsit, de végre beletörődött, igaza van Etelnek hálni akárhol lehet. Kissé nedves dohos szagu ugyan ez a szűk kamra, de Etel azt mondja, majd elmúlik.

Az sincs nagyon inyére Kálmánnak, hogy az ebédlőben most már nem esznek, mert Etel kiméli akrja a kifényesített padlót s a szép szőnyeget. Csak ott esznek, a kamrában, ahol hálni szoktak. A lakás többi része most már csak arra való, hogy a grófnét fogadják ott, ha majd eljön.

Brassó város képviselőjében *Cinege* János főgimnáziumi igazgató-tanár stb.

Déli tizenkét órakor az oszlopcsarnokot az *Entreprise* emberei bezárták, hogy megtegyék az utolsó előkészületeket a délutáni temetésre.

A koszorúk.

Déli tizenkét óráig már több mint száz koszoru borította a ravatalt. A koporsó közepén a család koszoruja feküdt, mellette széles lilaszínű szallag *Nina* és *Mariska* felirással özvegy Bendéné és özvegy *Bartas* Gáborné, Szilágyi Dezső nnokanővéreinek koszoruját jelezte, a lábnál pedig *Szapáry* Pál gróf halványzöld színű szalagos koszoruját helyezték el. Lenn a ravatal végén kicsiny kerek babérszörű fekküdt, keskeny vörös szallagján nincs fölírás. Ugy tette le valaki észrevétlenül.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter koszoruját ma délelőtt helyezték a ravatalra! Az épén olyan nagy mint diszes koszoru pálmából, babérből, trifomából és rózsából készült, a széles fehér selyem szalag-n ezzel a fölirással: *A mindenha igaz régi jó barát-nak. — Kállay Béni.*

A ravatalt olyan koszoruerdő borította, a minőt Deák Ferenc temetése óta Budapest nem látott. Koszorukat tettek le:

Plósz Sándor (felejtethetlen barátjának), Szabó István (felejtethetlen hívtársának), Az orsz. szabad-elvű-párt (elveti dicső hivosának), Lukács György és Madaly (szeretett Dezső barátjának), Özv. Lukács Györgyné és családja (rokonai tisztelettel), A m. kir. Kuria (Szilágyi Dezsőnek), A korona ügyészseg (a legnagyobb magyar jogasznak), Fővárosi V-ik ker. szab.-párt (Szilágyi Dezsőnek), Pallavicini Ede örgróf (felejtethetlen barátjának), Főv. V. ker. bizottsági tagok (Szilágyi Dezsőnek), Lowich Gusztáv és családja (felejtethetlen barátjának), Wlassics Gyula (szeretett barátjának), A budapesti ügyvédi kör (Szilágyi Dezsőnek, nagynevű volt tagjának), Lukács László és családja (rokonai és barati kegyelete jeleül), Hegedűs Sándor és neje (az igaz hazafinak és igaz barát-nak halával), A magy. tud. akadémia (Szilágyi Dezső t. tagnak), A budapesti kir. itélőtábla (Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszternek), Az országos Kaszinó (nagynevű tagjának), Hadik János (legmelyebb fáj-dalmam jeleül), A főrendiház (Szilágyi Dezsőnek), A magy. orsz. képviselőháza (Szilágyi Dezsőnek), Poinár Özseb és testvérei (szeretett nagybátyjuknak), *Nina* és *Mariska* (Dezsőnek), Orsz. függ. és 48-as párt (nagy ellenfelének), *Feri* és családja (Dezsőnek), A

De nagyon sokáig nem jön. Már elmúlt két hét, három hét, aztán halják hogy a kis grófné elment fürdőre.

— Hum. — boszankodott Torkos Kálmán, — az ember adósságba veri magát s beszorul egy penészes kamrába a kedvükért aztán mégsem jönnek.

Tarkosné azonban még mindig várja. Majd ha a fürdőről visszatért Viola.

De a fürdő-szezonnak is vége és a kis grófné mégsem jön. A járdánháziak is mind csodálkoznak, hogy nem jön, s kérdésekkel ostromolják Tarkosné mire a fiatal asszonyka mosolyogva felel ugyan, de belül alig bírja lecsillapítani lázongó haragját. Csunyaság attól a Violától. De persze mindig ilyen volt, ilyen szeszélyes, hóbortos, akinek a szavára semmit sem lehet adni. Azóta talán már azt is elfelejtette, hogy Etel a világon van.

Az ura előtt azonban nem meri bevallani s még mindig úgy beszél mintha várná Violát. De Torkos Kálmán már jóllakott a várakozással, neki elég volt, ma-holnap már a kaszinóba sem mer menni, mindjárt azt kédezi valaki:

— Hát a grófnétok? mikor jön a grófnétok?

S az öreg járásbíró. no az olyan lenézően bánik vele, mintha Isten tudja mit vétett volna és most azért nem jönne a grófné.

— Azt hiszem, az adósságaimra célozgat. Ördög vigye el a grófnédát. Hiszen miatta keveredtem bele és most, hogy nem birom a törlesztéseket, hát egyre zaklatnak perelnek. Egyszer csak az lesz a vége, hogy elicitálják a butorainkat, az ezüstünket is, és még mindig marad egy rakás adósságunk.

kir. végrehajtó-egylet (védnökének), Dr. Diener Akos (hála jeleül), A joghallgatókat segítő-egylet (első elnökének és többi tagjának), Budapest székes fővárosa (Szilágyi Dezsőnek), Szeged város közönsége (Szilágyi Dezsőnek), Richter Ede vál. elnök (mély tisztelettel), Semsey László és neje (hálás tisztelettel) Debrecen város (diszpolgárának), A szabadkai független és 48-as-párt (Szilágyi Dezsőnek), A szabadkai ügyvédi kamara (Szilágyi Dezsőnek), Terézvárosi Kaszinó (diszpolgárának), Fischer Kálmán és családja (szeretettel és hálával), Mezőtur városa (diszpolgárának), Egyetemi kör (Szilágyi Dezsőnek), Budapesti kir. főügyészseg (mély tisztelete jeleül), Gróf Károlyi István, Barcsay Domokos, A budapesti ev. ref. egyház (nagyrabecsült egyházi tagjának), Jellinek Arthur (Sz. D. halhatlan emlékének), A m. keresk. csarnok (mély tisztelete jeleül Szilágyi Dezsőnek), II. Munciszio Piume (In signo di cordoglio), Baró Vay Dénes (barátsága jeleül), Neusidler Károly, Pozsony szab. kir. város (felejtethetlen diszpolgárának és orsz. képviselőjének), Pozsonyi polgári egylet (Szilágyi Dezsőnek), A pozsonyi szőlőművesek egysülete, Bedó Albert, Maros Torda város közönsége, Széll Kálmán (a régi bajtárs emlékének), Hadik Béla, Szapáry László, Györffy Gyula (a nagy férfiúnak és jó barátjának), A pozsonyi állami kórház orvosi és tisztikara, A budapesti ügyvédi kamara (Szilágyi Dezsőnek), Nagy Dezső dr., Az igazságügyi orvosi tanács (nagynevű megalapítójának), Darányi Ignác (utolsó emlékül és barati kegyelete jeleül), Nemeskéri Kiss Pál (Szilágyi Dezsőnek), A dunamelléki ev. ref. egyházkerület (a bölcs vezérnek és a szeretetben erős kormányzóknak), A budapesti újságírók egyesülete stb.

A temetés.

Beláthatlan közönség szállott meg minden talpalattnyi helyett már a kora délutáni órákban az új igazságügyi palota környékén. Ember ember hátán szorongott és várta türelemmel, míg az impozáns végtisztesség megkezdődik.

Közvetlen a temetés előtt *Szász* Károly ev. ref. püspök intézkedésére eltávolították azt a negyven viaszgyertyát, mely a koporsó körül állott. Ezek helyett vaskandelábereket hoztak s a ravatal körül négy láng, az előcsarnokban szintén négy hatalmas kandeláber lángja lobogott.

A rendőrség a temetésre nagy előkészületeket tett. *Böckelberg* Ede rendőrfelügyelő vezetése alatt nyolcvan diszbe öltözött gyalogos és huszonnégy lovas rendőr teljesítette a szolgálatot ugyanannyi miniszteriumi szolgáló segítségével. Rendzavarás nem történt.

Pontban délután 3 órakor megérkezett a papság s a koporsóval szemben foglalt helyet. Jobbra a kormány, baira a főrendek s a képviselőház tagjai állottak. A kormány tagjai mögött a miniszteriumok és városi hatóságoknak jelölték ki a helyet, a baloldalon hátul pedig az igazságügyi miniszterium és a törvényszék tisztviselőinek. A küldöttségek a ravatalos csarnok és a bejáró közötti lépcsőházban álltak.

A temetésen megjelentek: *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy a király képviselőjében, *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor, *Hegedűs* Sándor, *Széchenyi* Gyula gróf, *Lukács* László, *Darányi* Ignác miniszterek, *Wekerle* Sándor, *Khuen-Héderváry* gróf horvát bán, *Szapáry* László gróf fiumei kormányzó, *Percel* Dezső képviselőházi elnök, *Podmanický* Frigyes br., az orsz. szabadelvű párt elnöke, *Grómon* Dezső, *Zsilinszky* Mihály, *Széll* Ignác, *Nagy* Ferenc, *Nemeskéri* Kiss Pál, *Graenzstein* Béla, *Tarkovich* államtitkárok, *Francisci* a horvát tartománygyűlés elnöke, *Kuzmanovits* háznagy, *Hieronimi* Károly, *Apponyi* Albert gróf, *Andrássy* Aladár gróf, *Andrássy* Gyula gróf, *Kossuth* Ferenc, *Órley*, *Olay* Lajos, *Mészáros* Béla, *Bartha* Miklós, *Werner* Gyula, *Szabó* István és még számos képviselő, *Hammersberg* koronaügyész, az igazságügyi miniszterium egész tisztikara, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester, *Mayländer* fiumei podesztza, a kir. kuria, itélőtábla, törvényszék ösz-

szes birói és tisztviselői stb., s a magyar közéletnek csaknem minden jelese.

A gyászszertartást az opera énekkara vezette be, a mely zsolnárokat énekelt. Azután *Szász* Károly ev. ref. püspök gyönyörű imát mondott, melyben arra kérte istent, pótolja azt a nagy veszteséget, mely a hazát Szilágyi Dezső váratlan elhunytával érte.

Majd *Baksay* Sándor ref. esperes, az ismert író tartott költői szárnyalású beszédet, *Papp* Károly lelkész megható imát mondott, a mire a püspök megáldotta a halottat.

Percel Dezső bucsubeszéde.

Ekkor *Percel* Dezső, a magyar országgyűlés képviselőházának elnöke a ravatalhoz lépett s megható, gyönyörű szavakban gyászbeszédet mondott. A jelen voltak könnyes szemekkel, szívükben mélyen megrendülve, hallgatták a megható beszédet, mely körülbelül így hangzott:

Mint százados, hatalmas tölgy ledőltem. Ugy hatott ránk halálod híre, mint a derült égboltról hirtelen lezúgó menydörgés, mely egy hazának szívét marcangolta szét . . .

Szilágyi Dezső meghalt!

Kisérteties ijesztéssel terjedt szét szerte e hazában a gyászhir, mely megrendítette a sziveket és elméket, a palotáktól a kunyhóig megdöbbenett mindenkit az egész országban.

Villámgyorsan, futó üzként terjedt tova a lesújtó, végzetes hír: „Szilágyi Dezső meghalt . . .” és most mélyen megilletődve, a leghőbb kegyeletnek, az igaz elismerésnek és a hála dicsőítő megbecsülésének adóját kell lerónunk a nagy halott emléke iránt.

Bennünk és általunk az egész magyar nemzet körülállja ravatalát az észnek, a jellemnek és tudásnak, s az egész magyar nemzet, gyászol egész Magyarország, élén a magát itt képviseltető felséges királylyal.

Egy ország teszi le Szilágyi drága hamvaira a polgári érdemeknek Róma fénykora óta örökre legszebb jutalmát: a polgári cserkoszorút . . .

Kétszeres fájdatmakat keltett gyönyörű beszédével *Percel* Dezső, mikor megemlékezett a képviselőház veszteségéről, felemlítvén Szilágyi parlamenti szereplését, a trónörökös házasságáról szóló törvényjavaslat tárgyalását, majd határtalan, lángoló hazafiságát, magyar érzését, szilárd akaraterejét és óriási tudását. Azután ily folytatta:

Kiterítve fekszik előttünk fajunknak, az igazi, vérből való magyar fajnak legtipikusabb képviselője. Nagy problémák megoldása volt az életeleme, szabadelvűség volt a vezérsillaga és egyuttal élettereje. Ez volt irányítója is, mely végig vezette őt azon a fényes politikai pályán, melyet megfutni, így megfutni keveseknek adatott meg. Ha volt valaha védője az igazi liberalizmusnak, úgy Szilágyi Dezső volt leghivatottabb apostola, erőssége és oszlopa annak.

Az ő igazságügyminiszteri működése tündöklő fényesség a magyar judikatura történetében. Oh nem haltál Te meg, örökre élnek a Te hatalmas alkotásaid, minden nemzedéke e hazának megőrzi azokat és ha jönne idő — ne adja az Eg — midőn az utókor gyenge volna nagy alkotásaid megvédésében, fentartásában, ott lesz akkor,

ott lesz a Te szellemed s az a maga nagy erkölcsi erejével majd megvédi az egymaga is.

Ez tegye álmodat könnyüvé, ez tegye drága halottunk nyugalmaát édessé. Isten veled! Nyugodjál békében!

Az utolsó út.

Négy óra volt, mire *Percel* Dezső emlékbeszéde véget ért. Ekkor a koporsót felemelték a koszorúk sulya alatt rogyadozó gyászkozsira s az óriási, szinte beláthatlan menet megindult a Kerepesi-úti temetőbe. A halotti menet utja ez volt: Alkotmány-utca, Váci-körut, Andrassy-ut, Erzsébet-körut, Kerepesi-ut.

Az impozáns menetet nyolc lovasrendőr nyitotta meg egy lovassági felügyelővel. Utánuk következett három koszorú-kocsi, majd a négy ló által vont halottas kocsi, jobbról és balról husz-husz gyalogos rendőrrel és nyolc lovasrendőrrel. Közvetlenül a koporsó után haladt *Apponyi* Lajos gróf udvarnagya, a király képviselője, azután *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Wekerle* Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, *Wlassics* Gyula kultuszminiszter és *Percel* Dezső képviselőházi elnök, kik egész a temetőig gyalog tették meg a hosszú utat. — Utánuk nagy csoportban számos előkelőség következett, majd a végét érnem akaró kocsisor.

A merre a menet elhaladt, gyalogos rendőrök vontak kordont. A kordonon kívül beláthatatlan sokaság állt, mely kalaplevéve adta meg a tiszteletet a nagy halottnak.

Hat óra volt, mire a menet a Kerepesi-úti temetőbe ért, hol a koporsót rövid ima után melyet *Szilágyi* Áron ref. lelkész mondott el, elhelyezték örök pihenőre.

Szilágyi Dezső sirja a főváros részéről történt intézkedés szerint a 29-es parcellában, *Mikes* gróf sirja mellett van. Ez a hely *Klapka* György sirjához közel. *Kammermayer* volt polgármester sirhalmával szemben van.

Szilágyi Dezső halotti maszkja.

Az elhunyt államférfiúnak rendkívül érdekes arca és feje volt, a melyet három kiváló festőművész is megörökített: *László* Fülöp, *Balló* Ede és *Spányik* Kornél.

A mikor meghalt és holttestét átvitték a Stáhlly-utcai halottas házba, két előkelő szobrász: *Zala* György és *Donáth* Gyula jelentkezett, hogy halotti maszkot vegyenek föl az elhunytól. Az orvosok azonban nem engedték meg a halotti maszk fölvetését, azt mondván, hogy erre csak a képviselőház háznagyi hivatala adhat engedelmet. De ez iránt a háznagyi hivatal sem intézkedett s közben az orvosok a halottat fölboncolták és koponyáját szétfűrészelték, úgy, hogy a szobrászok mintázása lehetetlenné vált.

Művész körökben élénken fájlatják az esetet, hogy a hivatalos körök meghiusították a halotti maszk elkészítését, a melynek pedig bármelyik művész nagy hasznát vette volna, ha majd országos költségen szobrot emelnek a nemzet nagy halottjának.

A hivatalos lap jelentése.

A *Budapesti Közlöny* ma száma Szilágyi Dezső temetése alkalmából a következőket írja:

A magyar nemzet nagy halottjának: *Szilágyi* Dezső belső titkos tanácsos és országgyűlési képviselőnek, Magyarország feledhetetlen emléké és érdemű m. kir. volt igazságügyminiszterének és képviselőházi elnökének temetése, a m. kir. kormány intézkedése szerint: országos költségen a mai pénteki napon, e hó 2-án, délután 3 órakor fog végbemenni a m. kir. Kuria épületének e szomorú alkalomra nagy gyászpompával diszitett előcsarnokából.

A nemzet gyászában benső melegséggel osztozik ő Felsege a Király, ki mihelyt a váratlan veszteségről a m. kir. miniszterelnöktől részletes jelentést kapott, legfelső kabinetirodájának főnöke utján fejeztette ki „legbensőbb részvétét ezen jelentékeny férfiú elvesztése felett.” Ő császári és apostoli királyi Felség, — olvassuk e sürgönyben, — kegyesen emlékezik vissza arra a ragaszkodásra, melyet az elhunyt legmagasabb személye iránt tanusított, valamint azokra a szokszoros, kiváló szolgálatokra, melyeket ő Felsegének és a Hazának tett. Ő Felsege egyszersmind felkérte a miniszterelnök ő nagyméltóságát, hogy a mennyiben az elhunyt-nak családtagjai lennének, azoknak e legfelső részvétet tudomására hozza.

A miniszterelnök az elhunyt legközelebbi rokonához: *Lukács* Sándor pénzügyi tanácsoshoz intézett sürgönyben tett e legfelső megbízatásnak eleget. Egyuttal egy másik sürgönyben kifejezte előtte saját legmelegebb részvétét a sulyos csapás felett, mely hazánkat és közéletünket a Szilágyi Dezső hirtelen elhunytával érte, a kivel évtizedeken át együtt működött és küzdött s a kit vele nemcsak a politikai élet küzdelmeiben, hanem a magánéletben is benső meleg baráti viszony fűzött össze.

Intézkedés történt, hogy a temetés az elhunyt ritka érdemeihez méltó gyászszertartással történjék s koporsójánál a képviselőház jelenlegi elnöke mondjon beszédet, az ev. ref. egyházkerület püspöke imát, s a pesti ev. ref. egyház első lelkésze, nagy segédlettel, végezze a szertartást.

A képviselőház, a városház, a tud. egyetem épületein, a Kalvin-téri ev. ref. templomon, a szabadelvű kör helyiségén, az igazságügyi palotákon, intézeteken, az akadémia, a kaszinók és egyéb egyleti épületeken még szerdán kitűzött fekete zászlók hirdetik az általános gyászt, melyet a nemzet minden jó fia érez, midőn ily megdöbbentően hirtelen halállal kellett elvesztenie a hatalmas egyéniségű államférfiut, ki nem magának, hanem mindig és mindvégig a köznek élt, a lelki és testi erő mintája volt s a legélesebb elme, a legszilárdabb jellem, európai tudományos műveltség és köztekintély birtokában a szabadelvűségnek, hazafiságnak, a csorbíthatlan alkotmányosság-nak és korszerű reformoknak törhetetlen bajnoka, a szónak és vitázó képességnek hatalmas mestere és a polgári erkölcsöknek puritán képviselője volt. Nem csak a mi gyászszegély-llyel megjelenő hírlapjaink, hanem a szabadelvű európai sajtó is nagy szomorúsággal és elismeréssel hirdeti az ő ritka erényeit és érdemeit, s aki tudja, mennyi része volt a mi újabb alkotmányos életünk vívmányaiban, köztük az utóbbi idők igazságügyi és egyházpolitikai reformainak kiküzdésében, a legmélyebb fájdalommal fogja kísérni koporsóját — ha csak gondolatával lehet is jelen — mai utolsó földi útján, midőn ama diszsihelynél válunk meg tőle, melyet a székesfőváros halála ajánlott föl kihült tetemének, közel halhatatlan mestere: a visszanyert alkotmányos élet nagy küzdő vezérének örök nyugvó helyéhez.

Legyen áldás hamvain és támadjon nem egy hozzá hasonló hazafi a nemzet önzetlen szolgálatára!

Wekerle Szilágyiról.

Wekerle Sándor egyik fővárosi lapba vezércikket írt egykori minisztertársáról, Szilágyiról. Többek közt ezeket mondja:

A reá bízott közügyek gondozásában soha sem engedett tért egyéni előszeretetnek, családi, párt- vagy egyéb érdeknek, hanem meg nem ingó szigorú következetességgel érvényesítette legjobb meggyőződése szerint a közszempontokat.

Végletekig tört a politikai élet tisztaságának megóvásában s még családi és baráti érzületeit is s közszempontok irányították.

A klasszikus ó-görög világ ideálisan tiszta közalakjai újultak meg benne, azok a nagy alakok, melyeknek két ezredév enyészétével dacoló morális erejét oly nagy szeretettel tanulmányozta.

Nem az elhunytán való fájdalom érzése, hanem a nagy veszteségen való megdöbbenés

uralja lelkemet, midőn politikai együttműködésünk emlékein révedezve, ezeket a sorokat szentelem mély tisztelem jelül emlékének.

A politikai élet küzdelmeim immár kívül álló ravatalából csak azt látom égnem szállani, ami benne valóban halhatatlan, nagy eszméknek, a haladásnak, nemzetének soha nem lankadó, önzetlen szolgálatát, a közélet szeplőtelen tisztaságának megóvását.

Nemzeti közkincsünk az, ami életéből halhatatlan, nemzeti közkincsünk az a példa, az a nagy tanulság, melyet ez a közpályán eltöltött tiszta élet nyújt nekünk.

Temessük azért Pantheonba! Ne abba a halottak házába, melybe összehordják a közélet érdemesültjeinek széthulló hamvait, hanem abba az élő Pantheonba, amelynek nemzeti közérzület a neve, mert egyedül ez van hivatva magába venni és megőrizni azt, ami a közélet bajnokaiban halhatatlan.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Budavár bevétele, szinmű. Diszélőadás a Kossuth-szoboralap javára.
Vasárnap: Délután: Kurucfurfang, népszinmű. Este: Tót legény Amerikában, bohózat.
Hétfő: Szünet.
Kedd: San-Toy, operette. Kovács Mihály vendégfelléptével.
Szerda: Szép Helena, operette. Kovács Mihály vendégfelléptével.
Csütörtök: A tánc. Az Uránia tudományos színház előadása.
Péntek: Szünet.
Szombat: Modell, operette.

* **Kovács Mihály vendégszereplése.** Kedden és szerdán a népszínház kedvelt komikus, *Kovács* Mihály játszik a nyári színházban. A főváros kiváló szinművésze kedden *San-Toy*-ban Csulit, szerdán *Szép Helenában* Menelaus szerepét játsza. Kovács Mihály nem ismeretlen az aradi közönség előtt sem; a télen a mérnök-egylet egy hangversenyén működött közre s kitűnő kupléival alig tudott betelni a közönség.

* **Diszélőadás.** A nyári színház holnapi megnyitó előadását, melyet az aradi Kossuth-szobor alap javára rendeznek, előreláthatólag felt ház előtt tartják meg, annyian váltottak már ma jegyet. A változatos és gondal összeállított műsor kiemelkedő pontja az aradi dal-egylet és a waggongyári dalkör közreműködése a *Himnusz* és *Szózat* előadásával. *Farkas* Ferenc alkalmi ódája *Kossuth-emlékezete*, melyet *Palágyi* Lajos szaval, szintén nagy hatásra számít. Ugyancsak nagy hatást várnak a *aradi Kossuth-szobor* bemutatásától, melyet *Wagner* Károly szobrász mintázott és *Klapok* Alajos fényképész vetíthető képpé dolgozott fel. A *Budavár bevétele*, Vahot pályanyertes látványos szinműve pedig alkalmat ad a szintársulat tagjainak tehetségük érvényesítésére. A diszélőadásban résztvesz a társulat majdnem minden tagja. *Budavár bevétele*ben nagyobb szerepeket játszanak *Komlósy* Ilka, *Menszáros* Margit, *Tomcsányi* Russi, *Polgár*, *Fenyéry*, *Bács*, *László*, *Palágyi*, *Arkosy*, *Szöke*, *Czakó*, *Nemes* és *Szadai*. — Az előadást *Bács* rendezi.

* **Intendáns a Népszínházban.** A budapesti Népszínház jövőjéről megint új hírek keringenek. Egészen komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a mostani igazgató vezetősége mellé, egy intendaturát állítsanak fel. Ennek az intendaturának az élére *Bölönyi* Józsefet, a kolozsvári Nemzeti Színház volt intendánsát, akarják megnyerni, aki állítólag már el is fogadta a meghívást.

* **A szegedi színház új igazgatója.** Tegnapi járt le a szegedi színház pályázata. Híre volt, hogy heten fognak a színház elnyeréseért versenyezni, most azonban kiderült, hogy ajánlatát mindössze csak három igazgató adta be, a többi részben visszalépett, részben csak puhatolózott. Ezek *Janovics* Jenő dr., a kolozsvári Nemzeti Színház volt művezető igazgatója, akit egykori intendánsa *Bölönyi* József pártfogol; a második

Szomorj Emil és Marházy (Kövér) Miklós; a harmadik Komjáthy János debreceni igazgató, ki az utolsó percben adta be pályázatát.

Szegedi tudósítónk táviratozza, hogy az ottani színügyi bizottság Tóth Pál dr. főjegyző elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor döntött a pályázatok felett. A színházat három évre Szomorj-Marházyval és Komjáthyval szemben Janovits Jenő dr. kapta meg.

* **Két színtársulat egyesülése.** Ugy értesülünk, hogy abban az esetben, ha Makó Lajos igazgató a debreceni színházért sikertelenül versenyzne, a társulat elsőrendű erőivel Krecsányi Ignác társulathoz mennének, ahol Makó Lajos mint társigazgató és főrendező szerepelne. A két jeles vidéki színtársulat egyesülése kétségtelen érdekes vállalkozás volna.

* **Szerző a börtönben.** A bécsi Raimund színházban szombaton Blumenreich Pál ismert vigiáték író egyik új darabjának a bemutatója lesz. E premieren érdekes eset állhat elő. Ha ugyanis a szerzőt a lámpák elé hívják, a rendező fog helyette megjelenni és tudatják a közönséggel, hogy a szerző legnagyobb sajnálatára sem jelenhet meg, mert ez idő szerint pár havi börtönbüntetésének leülése miatt a plözenzei fogházban „nyaral.” Blumenreich ugyanis pár év előtt, mikor egyik berlini színház igazgatója volt, konfliktusba keveredett a törvénnyel s az akkor reá mért büntetést most üli le.

Román színház Aradon.

(A túlvilági agitátorok terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Szilágy-Somló ma hangos és eleven. Idegen arcok jelennek meg az utcákon, nem odavalók sietnek végig a kövezeten, szóval a hires szilágyvárosi kivétel nélküli rendes formájából. Ma kezdte meg ugyanis ott, holnapi folytatással, a román színházat alapító egyület gyűlését, melyre az ország minden részéből megjelentek a románság vezérfiai, táborukkal egyetemben, Annyian gyűltek össze, hogy minden egyes érkezett nem is kaphatott a városban helyet, hanem egy nagy rész kénytelen volt a közvetlen közelfekvő falvakban ideiglenes szállást keresni.

A román színházat alapító együletet tulzó oláh agitátorok gründolták, avval a célzattal, hogy Magyarország egyik városában román muzsahajlékot létesítsenek. Az évek óta folyó propaganda és vezetés nagyon ügyesen ment: ma már több mint 320,000 korona vagyona van az együletnek, melynek egyik főembere Goldis István aradi tanár s egyben püspöki titkár is. A román nyelvű színház eszméjének minden román kivétel nélkül fanatikus híve; áldoznak, buzgólkodnak érte s ez talán az egyetlen terv, a melynek loogója alatt kibékülnek passzivisták, aktivisták, szélsők és Gaal-követők. Valóságos szent planum ez közöttük, a mit különben legfényesebben bizonyít a tekintélyes finanszialis mérleg.

A ma kezdődött gyűlésen fogják megbeszélni az érdekes részleteket. A mi bizonyos értesüléseink szerint azt fogják határozottá emelni, hogy most, még egyelőre, nem építenek sehol állandó Thália csarnokot, hanem a legkiválóbb romániai színészekből egy vándor-társulatot szerveznek, s ez periódikusan terjeszti majd a román művészetet. Oriási pártfogásra számítanak, s ennek a rokonszenvnek pénzre váltott értéke szintén nagyban gyarapítani fogja a már most is figyelemreméltó alapot.

A szilágy-somlyói gyűlésen az a kérdés is szőnyegre kerül, hogy hol építsék majd annak idején az állandó színházat. E célra négy város van programmba véve; első sorban Arad, aztán Kolozsvár, Nagyvárada és Nagyszeben.

Reméljük, hogy mindezek a tervelgetések csak fantazmagóriák maradnak. Itt Aradon, de egáltalán az országon belül mindenütt csak a magyar művészetnek van helye. A román maradjon Károly király és Carmen Sylva jogara alatt. A mi kulturánkat még nem védi a tökéletesség tiszteletreméltó és minden befolyásnak ellenthető acélburka, még szükségünk van a kivételes rendszabályokra, a mint ezt a pozsonyi Relle-skandalum szomorúan bizonyította. A kormány feladata a román emancipáció stréberkedéseit leütni.

A szilágy-somlyói gyűlésen egyébként sokan vannak jelen Aradmegyéből is. A gyűlés nagy jelentőségét eléggé bizonyítja az, hogy a mai román lapok csaknem kivétel nélkül vezércikkkeznek róla.

Zivatar, eső, villám.

(Halálos villámütés Aradmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Fényesen likkázó villámok és robogó dörgések között érkezett meg ma éjjel az a vihar, a melynek előjárója volt a heteken keresztül tartott lankasztó hőség. Körülbelül a szellemek órája előtt tört ki valamivel, zugva és bömbölve, hogy helyet adjon aztán olyan égháborúnak, amilyen csak valóságos afrikai tikkasztó hőség után következhetik. Patakok folytak az utcán, tavak gyűltek a mélyedésekben, s a kávéházakban, vendéglőkben, bohémeskedő lumpok még reggelfeie is csak bokáig besározva térhettek meg otthonukba.

A várva-várt és olyan sűrűn óhajtott eső tehát megjött. Adott az Isten, de nincs köszönet benne, majd annyit rontott, mint amennyit használt. Az esővel együtt ugyanis megérkezett a jég is, ez a legnagyobb isten verés, ami az idej gyenge termésre csak jöhetett.

Amitől a gazdák rettegve féltek, az ma éjjel bekövetkezett. A termés tudvalevőleg éppenséggel nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, úgy, hogy a gazdák még csak a szőlőtermésben bizakodtak, amely rendkívül szépnek ígérkezik, ha nem veri el a jég. Hajnal fél kettőkor aztán több izbeli esőzés után megérkezett a jég is dörgés és villámlás hatalmas égi háborúja közepette, este nyolc órától kezdve felséges látványt nyújtott az elektromossággal telt felhők cikázó, fénylő játéka, éjfél felé azonban teljes erejével kitört a vihar.

Nálunk Aradon beérték az égiek az esővel, a szomszédban azonban nagy károkról irnak tudósítónk. Szegeden, Csanádmegyében Battonyán, Dombegyházán is a megye déli részén mindenütt óriási jégeső tette tönkre a termést, különösen pedig a dohányt és a tengerit, melyek elég kecségtető kilátással biztattak.

Nagyváradon és Kolozsvárt szintén megerekedtek az ég csatornái, e két helyen azonban csak permetező, csendes eső volt.

Ma délután fél 2 órakor újból teljes erővel tört ki Aradon és a környéken a vihar. Ekkor már Aradon is esett egy-két percig a jég, jelentősebb kárt azonban ez nem okozott. A vele járt égháboru azonban nem mult el veszedelem nélkül.

A villám beütött a waggonyár villamos oszlopába, mely a gyár udvarán a hidépitő-osztály mellett állott. A lámpa-oszlopról a villám a vezetéken végig befutott a gépházba, a hol a dinamó-motor állott, azon keresztül futott, kárt azonban nem tett benne, az ólom-biztosítékot azonban a vezetéken felolvasztotta. A gépházban dolgozó munkások ijedten menekültek a ha-

talmas szikra elől, amely ezuttal még csendesen viselkedett.

Uj-Szent-Annán már emberéletet is követelt magának a villám. Tudósítónk telefonálja, hogy ott délután 2 óra tájban, mikor az égháboru elemében volt, ifj. Zimmermann Ferenc kerékgyártó háza udvarán az eperfa alatt ült. Elmerülve nézte a borzasztóan felséges látványt: a villámok cikázását, miközben a villám hirtelen belecsapott az eperfába s Zimmermann abban a pillanatban holtan terült el a földön. Felesége és két kis gyermeke siratja.

Aradon a Virág-utcában egy nyárfába ütött bele a villám s azt három részre hasította.

Ha hinni lehetne Falb jóslatainak, úgy nem igen várhatnánk javulást a kétségbeejtően afrikai időjárásban. Szerinte a hónap első felében nagy szárazság uralkodik, csak 10—15-ikére várható eső és zivatar. A hőmérséklet eleinte nagyon magas, később azonban az évszaknak megfelelő. A hónap második felében az esőzések erősebbek lesznek, a hőmérséklet pedig eleinte alább száll, később megint emelkedik.

Csak hogy Falbot már tegnap megcáfolta az Uristen. Mi lesz még a hónap végeig?

Rendőri anarchia Kolozsvárt.

(A meggyilkolt honvéd-őrmester.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Az Aradi Közlöny tegnapi számában megírta már azt a felháborító gyilkosságot, melyet Kolozsvárott két ittas rendőr végbevitt. Távirati közlésünket kolozsvári tudósítónk ma az alábbi érdekes részletekkel egészíti ki:

Kilyén Dénes és Pap Sándor rendőrök tegnap este a vasuti állomáshoz voltak szolgáltatásra kirendelve. Tizenegy órakor, a gyorsvonat megérkezése után elkéreztek a jelenlevő Eles József tizedestől vacsorára. A két rendőr egy, a vasuti állomáshoz közel fekvő kocsmahelyiségbe ment be, hol egy gyufagyári felügyelővel találkoztak, kivel vacsora közben egy pár üveg sört ittak meg.

Innen az Orient-vendéglőbe mentek, hol az időt szintén sörözéssel töltötték el a záróráig, két óráig. Ekkor beszeszelt fővel hazafelé indulva, egy közeli kétes hírű mulatóba tértek be, hol több vendég volt, köztük négy gazdaság-tanintézeti növendék, kik mindannyian csendesen üldögélve töltötték az időt. Egyszerre az egyik részeg rendőr lármát kezdett csapni és mikor a vendégek csendre intették, ütni-vernit kezdtek mindenkit úgy, hogy pár pillanat alatt kiürült az egész mulató. A vendégek elmenekültek a verekedő rendőrök elől, ki merre látott.

A mint a rendőrök üzöbe véve a menekülő vendégeket, kikerültek az utcára, a Ferenc gózséf-uton a vashid mellett Gödri Jenő honvéd törzsőrmestert vitte szerencsétlen sorsa velük szembe. A részeg rendőrök megtámadták a csendesen hazafelé igyekvő őrmestert és kardot rántva addig ütötték, vágták, szurták, míg élettelenül terült el a földön.

Ekkor már nagy népcsődulet keletkezett a vagdalkozó rendőrök körül.

Székely Sándor mészáros-mester, ki a közel Benigni-palota pinchehelyiségében lakott, szintén előjött a verekedés színhelyére s miután látta, hogy a brutális rendőrök mint vagdalkozókat elválassza, a szerencsétlen mészáros azonban vesztére szól bele a verekedésbe, mert őt is össze vissza vágják, szurkálták, úgy, hogy súlyos sebekből borítva terült el a földön.

Filippi Gyula rendőrbiztos éppen ebben az

időben teljesítette két rendőrrel az őrjáratot és vizsgálta, hogy a kávéházak a zárórát pontosan betartják-e, amikor két iparoslegény szaladt felé és figyelmeztette hogy a vashíd mellett nagy verekedés van.

Philippi maga melé véve még egy másik őrjáratot is, négy rendőrrel a helyszínére szaladt. Ek-kora már Gödri Jenő őrmester és Székely Sándor mészáros fejükön és testükön szenvedett több életveszélyes sebtől boritva feküdtek a földön. Jelentéktelen sebet kapott a két rendőr is, de azért tovább folytatták a vagdalkozást úgy, hogy Philippi biztosnak csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel sikerült a brutális rendőröket ártalmatlanná tenni és a brutálitástól felháborodott tömeget lecsendesíteni. A rendőrbiztos felnyitatta a szomszédos gyógyszerért, honnan telefonon értesítette a mentőket, kik azonnal kiszállottak a helyszínére a több életveszélyes sebtől borított őrmestert a katonai csapatkórházba, Székely Sándort pedig a „Karolina“ kórház sebészeti klinikájára szállították.

Philippi a rendőrségre vitte a gyilkos rendőröket. *Tussai* Gábor ügyeletes alkapitány a dolgozó házba akarta őket szállítani, mire ezek állatias módon elvakulva, olyan kvalifikálatlan ma raviseletet tanusítottak főlebbvalójukkal szemben, a mi egyszersmind magyarázója lehet annak a szervezetihiányoknak és pipogya vezetésnek, mely most a kolozsvári rendőrségen uralkodik.

— Nem megyek he a dolgozóházba az Istennek sem kiáltotta az egyik vagdalkozó részeg rendőr — és *ha valaki erőszakkal be akarna vinni lelövöm, még ha magu az Uristen lesz is!*

A körül levő rendőrtisztek és rendőrök pedig nem mertek közel se menni a neki vadult két rendőrhöz, úgy, hogy ezek *szabadon és minden felügyelet nélkül mehettek haza a laktanyába.*

A gyilkos rendőröket *Deák* Pál főkapitány ma reggel kihallgatta. Kevéssel azután az ügyészség is maga elé idézte Kilyént és társát, hogy a vizsgálatot bevezesse elenük. Kihallgatás után le is tartoztatták őket.

Gödri Jenő őrmester kinek felesége és hat gyermeke van, kevéssel a kórházba való beszélgetés után *belehalt sulyos sebeibe.*

Székely Sándor mészáros, kit ájultan viték be a mentők a kórházba, ma reggel visszanyerte eszméletét, úgy, hogy *Kossa* Elemér rendőrkapitány még kihallgathatta. Székely ki fején több sulyos és oldalán, egy a tüdején is áthaladó életveszélyes sebet kapott, elmondta a rendőrkapitánynak, hogy a mikor a verekedés zajára az utcára kiment, látta, hogy a rendőrök *egy, már a földön vérben fetrengő embert vernek kardjaikkal, közbeakart lépni hogy a rendőri brutalitást megakadályozza, de a következő percben egy ütést érzett fején, melytől elaléltan terült el a földön, úgy, hogy a továbbiakról mit sem tud.*

Székely sulyos sebeivel *élet-halál közt lebeg* a Karolina-kórházban. Életbenmaradását reménylik a kezelő orvosok.

Az eset városszerte kinos feltűnést és általános megbotránkozást keltett. A rendőrség ellen rendkívül nagy az elkeseredés és mindenki meg van győződve a mai helyzet tarthatatlanságáról.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi izraelita kiházasító egylet folyó évi augusztus hó 4-én d. e. 11 órakor, az izr. hitközség gyűléstermében rendkívüli választmányi ülést tart, a melyre a választmányi tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja *Kohn* S. N., elnök.

(*) Az Erzsébet jótékony asztaltársaság szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendezheti értekezletet tart, melyre ez uton is meghívja a t. tagokat az elnökség.

A Szelle-Kormos ügy.

(Ujabb bejelentések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Megirtuk, hogy *Kormos* Adolf kuriai bíró kihallgatása iránt tegnap küldötték fel Budapestre a megkereső levelet. Ebben a megkereső átiratban azt is kéri az aradi vizsgálóbíró, hogy hallgassák ki *Grecsák* Károly kuriai bírót is, mint tanút. Minthogy az ügy sürgősnek van jelezve, a megkeresésnek a legrövidebb időn belül eleget tesznek, úgy hogy a *Kormos* és *Grecsák* kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvek valószínűleg már a jövő hét elején visszaérkeznek Aradra.

Maga a *Szelle* csődügye most elég mozgalmas. Temérdek újabb bejelentés érkezett be a csőd bírósághoz. Ez természetesen annak a jele, hogy a *Szelle* hitelezői elérkezettnek tartják az időt, hogy a rettegett *Szellével*, akitől követeléseiket nem is merték kérni, most leszámoljanak. Sok fejtörést ad ugyan az a körülmény, hogy *Szelle*, aki eddig nagyon sok adóságát minden hiány nélkül kifizette, most egyszerre beszüntette a fizetéseket. Nem tudják mi rejlik e mögött és valami sakkhúzásra gondolnak. De a csőd követelés, csináljon akármit *Szelle* vagy *Szelléné*, biztosítva van. Igaz, hogy *Szelle* a perelt váltókat csaknem kivétel nélkül mind kifogásolja, sőt olyan eset is történt, hogy *Szelle* egy katonatisztet, kinek váltóját *Kertész* dr. beperelte, elhivatott magához és olyan nyilatkozatot akart vele aláírni, hogy az a váltó, melyet *Kertész* beperelt, már ki van fizetve, s e helyett egy új váltót adott volna *Szellének*. De a tiszt felháborodva azt válaszolta neki:

— *Uram, én katona vagyok, s ha valahol tartozom, ki is fogom fizetni.*

Első pillanatra tehát úgy látszik, hogy *Szelle* a váltók értékét devalválja, holott ez csak tapogatózás az ő részéről. De ezen kívül is az összes bejelentéseket fedezik a butorok is, melyeknek értékesítését a nagyváradi tábla tudvalevőleg elrendelte.

Kertész előterjesztését a város adóügyi osztálya áttette a pénzügyigazgatóságához. Az a fórum fog dönteni a felett, hogy mennyiben vegyék figyelembe a tömeggondnok előterjesztését. Ha a város bármely okból nem tartaná meg a közigazgatási árverést, akkor *Kertész* dr. a butoroknak karhatalommal való transzferáltatását fogja kérni az aradi járásbírógtól.

Mesébe illő dolgokat beszélnek arról, hogy *Szelle* micsoda elkeseredettséggel fogja védekezni kedves butorait, melyekhez úgy látszik, nagyon sok emléke fűzi. Arról is beszélnek, hogy *Szellét* azon a napon, mikor a butorokat tőle elszállítják, *el fogják távolítani Aradról*, hogy elejé vegyék az esetleges botrányoknak.

Ma újabb bejelentések érkeztek. Így a *kir. kincstár* illeték hátralék fejében 46 kor., illeték miatt 67 kor. és adó fejében 8 kor. 77 fillér követelést jelentett be. *Arad város közönsége* csatornázási és kéményseprési díjak fejében 611 koronát jelentett be. *Emánuel* Győző dr. gyulafehérvári ügyvéd 47 koronát, *Eichner* Samu budapesti lakos a *Sonnenfeld* és *Bing* csödből kifolyólag 160 koronát. *Zellerin* M. budapesti cég pedig 1650 koronát jelentett be. Ez az utóbbi követelés azonban per alatt áll. Ezek a bejelentők mindannyian *szeptember 5-ére* kaptak felszámolási határidőt.

Megfojtott fiatal urinő.

(Mikor a cselédök a gazdába szerelmesek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Szenzációsan rejtélyes sötét, bűnben rendelkezte el ma a nyomozatot a szegedi kir. ügyészség. Felhívta a vizsgálóbíróságot, hogy a két törvényszéki orvossal és az ügyészség egy tagjával utazzon ki azonnal Szentesre és ott *exhumálja egy fiatal uri asszony holttestét*, mivel följelentés történt, hogy a másfél hónappal ezelőtt hirtelen elhalt fiatal asszony nem természetes halállal mult ki, hanem *bünténynek esett áldozatul*. A följelentés azt mondja, hogy a fiatal asszonyt, aki egy szentesi földbirtokosnak volt a felesége, két cselédje fojtotta meg éjnek idején.

A rejtélyes bűntényről a következő értesülést vettük:

Egyik júniusi reggelen Szentesen ágyában halva találták *Molec* Lajos nyugalmazott vasuti főellenőr, vagyonos szentesi földbirtokos fiatal, viruló szép feleségét. Semmi sem kellett föl a gyanut, hogy esetleg nem természetes halál áldozata lett volna a fiatal asszony. A hófehér, csipkés párnákon semmi vérnyom, a fiatal szép asszony nyugodt arckifejezéssel feküdt a megvetett ágyban.

Az asszony váratlan, hirtelen halála nagy megdöbbenést keltett a városban. Találgatták a haláleset okát, később azonban mély részvét foglalta el a kíváncsiság helyét, majd lassan napirendre tértek a haláleset fölött. Egy orvos megvizsgálta a halottat, de a halál okát nem tudta megállapítani. Ugy hitte mindenki, hogy a szép asszony szívszélhűdés áldozata lett.

Megtörtént a temetés. A fiatal asszonyt az egész város részvéte kísérte el utolsó útján. Őszintén sajnálták az özvegyen maradt földbirtokost is, akit teljesen megtört fiatal hitvesének váratlan halála.

Másfél hónapja mult már, hogy eltemették a fiatal asszonyt. Már sokan el is felejtették a rejtélyes halálesetet, amikor most egy szentesi tekintélyes polgár bement Szegedre és a kir. ügyészségnél szenzációs följelentést tett a földbirtokos két cselédje ellen, azt állítván, hogy azok ölték meg fiatal urnőjüket olyformán, hogy belopózkodtak a hálószobába s közös erővel megfojtották az ágyban alvó asszonyt.

A gyilkosságot szörnyű kegyetlenséggel hajtotta végre a két leány. Hogy az áldozaton külső erőszak nyoma ne lehessen, *párnákat nyomtak az urnő arcára* mindaddig, amíg az meg nem fulladt.

A két leány, mint a följelentés szól, *vonzalommal viseltetett a földbirtokos iránt*, s az a gyanu, hogy a gyilkosságot azért követték el, hogy megszabaduljanak fiatal, szép urnőjüktől s így hálójukba kerítsék az özvegyen maradt földbirtokost.

A kir. ügyészségnél a szenzációs följelentést jegyzőkönyvbe foglalták s elrendelték a bűnyomozat megindítását.

Holnap Szentesre utaznak *Hubacsék* Pál vizsgálóbíró, *Gábris* Endre dr. kir. alügyész, *Balassa* Péter dr. és *Berger* Mór dr. törvényszéki orvosok, akik legelsőnek is a temetőbe mennek, ott felásatják a sirt és exhumálják a fiatal asszony holttestét.

Az esti órákban a szegedi kir. ügyészség távirati fölhívására Szentesen a rendőrfőkapitányság *letartóztatta* a gyilkosság elkövetésével vádolt két cselédleányt.

Szerelmem az árvaházban.

(A szimpadáról a toloncok köze.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Ütött-kopott részeg toloncok közt Nagyváradon egy kicsi szőke bakfis, szalmakalapos, perkál szoknyás baba sirdogált ma délután. A szőke kis babának, aki csak karácsonyra éri el a tizenhatodik esztendejét, máris regénye van. Olyan regénye, ami veszedelmesen hasonlít Mamsell Nitouche búbajos kalandjaihoz. Csak éppen a stilusa kisebb s a vége borultabb a mi történetünknek, ami egy budapesti lányárvaház falai közül indul ki.

P. Róza, egy miniszteri hivatalnok rokona négy évvel ezelőtt, tizenkét esztendőskorában jutott árvaságra. Az édesapja Poroszországból származott Budapestre, ahol egy neves gyárnak volt a cégvezetője. Annak idején sokat irtak a tragikus haláláról, mely egy Terézkeruti kávéház előtt mulató éjszakán érte. Két gyermeke maradt apátlan-anyátlan árván: egy fiucska, akit a miniszteri hivatalnok nevel s a szép Rózsika, akit árvaházi gondozásba adtak a rokonok.

A szép, sugár szőke lányka megismerkedett az árvaházban egy mecénás hajlamairól ismeretes biharmegyei földesur vadászával, G. Sándorral, a ki az árva unokahugocskáját járt látogatni oda, mikor a gazdája Budapesten lakott. A szomorú falak közt számtalanszor találkoztak s a hetyke bajszu legény hamarosan észrevette, hogy akaratlanul is elcsavarta a kis Rózsi fejét. A serdületlen gyerekleány valósággal ostromolta az urasági vadászt, a ki hasztalan szabadkozott. Elvégre is megbarátkozott a gondolattal, hogy a kis árvalányt magáévá teszi. Ám hogyan? Feleségül nem veheti, az árvaház nincs berendezve szerelmes idillek számára.

G. Sándor nemsokára az intézeten kívül találkozott a szerelmes lánnyal, akinek a furfangja keresett és talált alkalmat az édes randevura. A bűvös pásztoróráknak azonban vége szakadt, amikor a földesurék budapesti házukból hazaköltöztek a biharmegyei pusztára. Persze a vadásznak is jönnie kellett haza s a kicsi lány most már igazán árván maradt. Nagy szomorúságát nem is bírta soká: egy jázminított áprilisi éjszakán hogyan-hogyan nem megszökött az árvaházból.

Imádjattával, akit levélben értesített, s aki ugyancsak megriadt a leány elhatározásától, Nagyváradon találkozott. A legény azonban félve a következményektől, elüldözte a boldogtalan teremtést, akinek annyi pénzt adott, hogy Élesdig futotta az utazásra. Tovább már nem volt költség s az árvaház kis szőkevénye kóbor, faluzó színészek csapatába állott. Megtanították táncolni, énekelni, sőt egyéb tudományokból is bő leckét kapott.

Bejárták Biharmegye hegyes vidékeit s a kis faluk korcsmaiban ütötték fel a pódiumot, melynek csakkamar ékessége, disze lett Rózsika, akit még diadalai tartottak, javában köröztetett az árvaház igazgatósága.

A köröző levél okozta azután sorsának szomorú fordulatát, amely a kolozsvári rendőség kezeibe juttatta a szép árvalányt. Kolozsvárról tolonc uton került Rózsika Nagyváradra, s innen holnap viszik tovább a főváros felé.

Hogy a történet hol fog végződni: csak sejteni lehet. Az árvaház kapuja aligha nyílik meg többet P. Róza számára.

HIREK.

Lefokozott főhadnagy.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Emlékezetükben van még olvasóinknak az az országra szóló botrány, amelyet egy szegedi főhadnagy: Andor Béla provokált több tisztársával, egy éjszakai mulatás közben véresre vervén Engel Lajos szegedi nyomdatulajdonost.

Az esetről akkor napokig tárgyaltak a lapok s a dolog vége az lett, hogy Andort katonai hatósága büntetésből Nagyváradra helyezte át.

Innen írják lapunknak, hogy a verekedésről híressé vált főhadnagy új állomáshelyén: Nagyváradon sem tért a tisztességes élet útjára annyira, hogy a katonai becsületbiróság rangjának elvesztésére ítélte őt. Így szakadt vége egy vig katonatiszt könnyelmű, mámoros, vig életének. Andor Béla főhadnagy nem főhadnagy többé s nem fogják látni azok a mulató vig társaságok, melyeknek ő volt e legjobb kedvel mulató alakja.

Állandó alakja volt a mulató helyeknek, Pezsgőzött, mulatott mindig. A vig élet sokba került. Andor kezdett adósságokat csinálni. A ki pedig kezd adósságokba merülni, nem tudja és nem is válogathatja meg a hitelezőket. A vig főhadnagy feje fölött nagyon összegyülekeztek a fellegek. Már tisztársai közül is többeket vett nagyon is igénybe. Andor főhadnagy nagy kinosan, de még mindig késleltette a véget. A katasztrófa mégis bekövetkezett. Össze kellett ülnie a tisztai becsületbiróságnak. A biróság pedig úgy ítélte, hogy Andor Bélát nem tartja méltónak a tisztai kardbojt viselésére. A vig főhadnagy elveszett...

Andor Bélát tegnap Budapestre kísérték.

— Eugénia császárné. Rómából távirják, hogy Colonna herceg, az ottani polgármester hirtelen Angliába utazott Eugénia császárnéhoz, a kinek állapota nagyon komoly. A Colonna-család ugyanis közeli rokonságban van a császárnéval, a kinek anyja, Montijo grófné, Colonna-leány volt. Azt hiszik, hogy Eugénia császárné, a kinek tudvalevőleg nincsenek gyermekei, nagy vagyonna egy részét a Colonnáknak akarja hagyni és ezért hivatta magához a herceget.

— Főispán-változás Szegeden. Kállay Albert, Szeged főispánja, mint nekünk Szegedről jelentik, megválni készül állásától és képviselőnek lép föl. Utódjának határozott formában Szapáry Pál gróftól emlegetik.

— Sza asságolások a megyénél. Dálnoki Nagy Lajos alispán siófoki nyaralásáról tegnap hazaérkezett. Boros Iván I. főjegyző Szántó Gyula gyámpénztáros holnap kezdik meg négy hétre terjedő szabadságukat.

— Prímicia Aradon. A minoriták aradi templomában vasárnap délelőtt 10 órakor tartja primiciáját Mónay Sándor minorita lelkész, a ki ezelőtt három évvel az aradi gimnáziumban mint növendék-pap tett érettségi vizsgálatot. A fiatal szerzetes eddig Rómában volt, a hol a teológiát végezte el. Mónay manuduktora Csák Cirják dr. rendfőnök lesz. Ugyancsak vasárnap délelőtt fél 10 órakor a felszentelést megelőzőleg ünnepi istentisztelet lesz a katolikus templomban, a mikor Lakatos Ottó, a nagybányai főgimnázium tanára tartja a szentbeszédet.

— Halálozás. Kurticsró. értesítenek benünket, hogy a megyei birtokosság egyik előkelő, széles körben tisztelésnek és becsülésnek örvendő tagja, szombatsági Sármezey Manó földbirtokos, megyei törvényhatósági bizottsági tag, hosszas szenvedés után meghalt. Az orvosok minden lehetőséget elkövettek, hogy az életet meg-

mentsék őt, a múlt héten megoperálták, az orvosi műtét azonban nem vezetett eredményre. Sármezey ma éjjel 1 órkor meghalt. Elhunytá aradmegye több családját érinti fájdalmasan, elsősorban a nagykiterjedésű Sármezey-családot, melynek a megboldogult derék, munkás tagja volt. Holttestét Aradra hozták s holnap délután 5 órakor helyezik el a családi sírboltban. A gyászjelentés a következőképp hangzik:

Ozv. szombatsági Sármezey Manó, született nagy bossányi és kis-prónai Bossányi Ilona és gyermekei: Marianna, Ilona és Miklós saját, úgy az elhunyt testvérei nevében is fájdalommal tudatják, forrón szeretet férje, illetve édesatyjuk és testvérük, szombatsági Sármezey Manó, földbirtokosnak, folyó évi augusztus hó 2-án, reggeli 1 órakor, életének 47-ik, és boldog házasságának 21-ik évében történt jobblétre szenderültét. A boldogult földi maradványai augusztus hó 3-án, d. u. 2 órakor fognak Kurticsón a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és onnan Aradra szállítatván d. u. 5 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise folyó évi augusztus hó 5-én, d. e. 10 órakor fog Aradon a főt. Minorita atyák templomában azon az egék kegyes Urának nemutatni. Aldás és béke emlékére.

— Korcskedés alamizsnával. A belügyminiszter egy elterjedt nagy visszaélésnek akar véget vetni egy rendeletével, mely ma érkezett Aradváros és a megyetörvényhatóságához. Ez a visszaélés a könyöradomány-gyűjtők büne. Különösen templomépítési célokra kértek és kaptak nagyon gyakran gyűjtési engedélyt az egyes hitközségek. Annaira igénybe vették már a nagy közönséget, hogy a belügyminiszter az újabb engedélyeket kénytelen volt megtagadni. De nagyobb dolog volt ennél az, hogy sok esetben üzletet csináltak az engedélyből. Eladták, vagy bérbeadták. Vagy ha ez nem is történt, a gyűjtő egyének rakták nagy részét zsebre a gyűjtött pénznek. A miniszter szigorú eljárásra utasítja a hatóságokat, ha ilyen eset kiderülne. A gyűjtési engedélyt nyert községeket pedig kéri, hogy olyan egyéneket bizzanak meg a gyűjtéssel, kik tisztességesek s nem zsebelik el a begyűjtött pénzt, vagy nem számítják fel napi- és egyéb díjakba.

— A kétévi katonai szolgálati idő. A katonai szolgálati időnek két évre való leszállítása ügyében felsőbb katonai körökben legutóbb tanácskozások folytak, melyeknek eredménye az, hogy a kétéves szolgálati időnek a közös hadseregben való behozatalára ez idő szerint nincs kilátás.

— Izzadunk még eleget! A szegedi Meteor augusztus hónap csomópontjai oly lényeges befolyást az időjárás uralkodó és évszaki jellegére nem fognak gyakorolni, hogy azt a mai átlagos jellegétől eltérítsék s így különösen e hónap első fele a jelenlegi meleg napokat csupán a csomópontok körül csökkentheti. 13-ika után inkább remélhető az alábbszállás. De ez sem nagymértékben úgy, hogy augusztus hónap kitünő bort és édes dnyenyét termel s a fürdők részvényeseinek szép osztalékot hejyez kilátásba. De mi bizony még izzadhatunk eleget.

— A viharágyu-pör. Elmondtuk lapunkban azt az érdekes esetet, hogy a csallai szőlőjövőteleg intézősége ellen, a határbeli parasztgazdák pört akarnak indítani azon kár megtérítése miatt, amit a felhők széjjel kergetése következtében szenvedtek. Ez a furcsa eset — most Szegeden is bekövetkezett. Tudósítónk erről a következőket írja: A szegedi királyhalmi viharágyu telep felhőkergető hadviselése ellen nagy kifogásuk van a martonosföldi gazdáknak, mert úgy vélik, ők viselik a hadisarcot, a szomszédok. Nem azért átkozzák a felhők ellen való hadjáratot, mert a jeget kergetik tovább a szőlőhatárokra, hanem azért, mert azt hi-

szik, hogy minden felhő ellövődöznek a fejük fölül és ezért van a nagy szárazság. A martonos határon azért nem jutott eső hosszú ideig, mert mihelyt felhő mutatkozott, a királyhalmi hegyközség ágyui mindjárt szétbombázták azt. Ezért mozgolódtak, hogy pörbe fogják a kártérítés miatt a hegyközséget, mely a viharágyuzással szárazságot hoz a földekre, amiből nagy kárjuk van. Aláírásokat gyűjtöttek a kártérítési pör megindítására. Mint most halljuk, a mozgalom azzal az eredménnyel járt, hogy 40 gazda aláírta a följelentést, amelynek alapján a viharágyuzás miatt kártérítési pört indítottak a szegedi törvényszék előtt.

— **Kőhajigálás Buziáson.** *Buziáson* az ideai fűrdőszezonban felette kevés szórakozást nyújtanak a közönségnek. A buziai Anna-bál, mely egykor kedvelt találkája volt a délvidék előkelő társadalmának, elmaradt, mert a fűrdőtulajdonos sajnálja a költségeket. A fűrdővendégek egyedüli szórakozása ennél fogva most egy sajátos eset megfigyelésére estéknként összegyülekeznek. Egy hét óta ugyanis éjfél tájban *Grand Miklós* méhészeti felügyelő özvegyének pléhtetejű házára hatalmas, 4—5 kilogramm súlyú kődarabok hullanak. Estéknél több száz főre menő közönség szokott összegyűlni a kődobálás szemlélésére; éjfél tájban aztán megkezdődik a közápor és habár annyi sok szem megfigyeli, eddig még azt sem sikerült egész biztosan megállapítani, hogy honnan hajigálják a kőveket. Pár nap óta a buzias rendőrség és a ottani csendőr-őrs is figyeli a kődobalásokat. Nem lehetetlen, hogy sikerülni fog elcsipniök a tettest de hát akkor ettől a kellemes szórakozástól is elesik a buziai fűrdőközönség.

— **Tifuszjárvány Biharmegyében.** Nagy fel-tűnést keltett Nagyváradon egy ottani újság tegnapi hite, melyben közölte, hogy Biharmegye egyik népes községében, *Komádiban*, veszedelmes járvány lépett fel: a tifusz. *Popovits György* dr. vármegyei t. főorvos a hír vétele után azonnal kiutazott Komádiba, hogy személyesen szerezzen tapasztalatokat a járványról s ahhoz képest tegye meg a szükséges intézkedéseket. A főorvos még nem tért vissza székhelyére. Nagyváradon is fordult elő tifusz megbetegedés, a hol ma ismét két újabb tifuzos eset történt.

— **Tilos a köpködés.** A tüdővészellenes kongresszusnak mutatkoznak már üdvös hatásai. A tüdővész terjedésének egy főokául tudvalevőleg a köpetet mondották a kongresszuson, s ez ellen a legmesszebb menő óvintézkedéseket ajánlották. Mint most értesülünk, *Kolozsvár* is megszívlelte ezt a figyelmeztetést, s a városi tanács kebelében követésre méltó mozgalom indult meg. A legrövidebb idő alatt a tanács szigorú rendeletet ad ki, melyben *pénzbüntetés terhe alatt* megtiltja az utcákon és nyilvános helyeken a köpködést. Minthogy pedig *Kolozsvár* nagyon sok vidéki paraszt jár be, hogy a tilalom híre elterjedjen, a tanács pár heti határidőt tűz ki, melyen tul mindenkit, a ki a rendelet ellen vét, pénzbüntetéssel büntetnek s az így befolyó összeget tüdőbajosok számára épülő szanatóriumra fordítják.

— **A piszkos vendéglős.** Egyik székelyudvarhelyi vendéglőben történt az alábbi, nem minden nevetség nélkül való eset, mely érdekes módon állítja fel a kérdést, vajjon a vendéglős minnek köteles címezni a vendéget: nagyságos urnak-e, méltóságos, tekintetes urnak-e? A dolog ekkép történt: Az említett vendéglős tulajdonosa egy sós ugorkán összeveszett a vendégével, akit szóváltás közben nem „nagyságos ur“-nak, hanem csak a nevével: egyszerűen „N. N.“ urnak talált szólítani. Így:

— Kérem, N. N. ur, az így és így van.

A vendég erre felfortyant, s heves tiltakozással kikérte magának, hogy a vendéglős a nevével szólítsa s kijelentvén, hogy ő a vendéglős előtt nem „N. N.“, távozott a helyiségből.

A szegény vendéglős nagyot nézett a furcsa vendég után s mit tehetett volna egyebet, a fejét csóválta. Még jobban csóválta azonban a fejét ak-

kor, amikor arról értesült, hogy az illető vendég a jelenet óta a városban mindenfelé kellemetlen megjegyzéseket tesz róla s több helyütt „piszkos vendéglős“-nek is nevezte. De alighogy elkezdte emiatt a fejét csóválni, egyszere csak ismét betoppan a helyiségre a haragos vendég; leül egyik asztalhoz és mintha semmi sem történt volna, rendelni akar. A vendéglős erre hozzálépett és megszólította:

— *Méltóságos uram* . . .

— Nem vagyok méltóságos ur! — vágott közbe a vendég.

— Akkor, — vágott vissza a vendéglős — nem tudom, minék szólítsam, de azt hiszem, hogy egy piszkos vendéglős nem szolgálhatja ki uraságodat.

És tényleg nem is szolgálta ki a vendéget, aki erre mindjárt elment az étteremből és a rendőrfőkapitánynál följelentette a vendéglőst, hogy az gorombáskodott vele.

És mit gondolnak önök, mit tett a rendőrfőkapitány? Röviden, de valóban husz korona pénzbírságra ítélte a vendéglőst. A vendéglős, érthető módon, majd hanyat esett ettől az ítéletől, s természetesen fölebbezett. Székely-Udvarhelyt pedig most sokat mulatnak a sértésekért való hatósági elégteladásnak ezen a legujabb módján.

— **Ledől torony.** Zürichből távirják, hogy ott egy torony ledől s négy munkást maga alá temetett. A szerencsétlenül járt munkások olasz alattvalók voltak. Holttetemeiket még nem sikerült a romok alól kihuzni.

— **Só helyett arzén.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: *Fivér* községben *Petrás* András erdőcsész felesége, ma délben ebédet főzött s az ételbe véletlenül *só helyett arzent* tett. A megmérgezett ételtől *Petrásné* és két leánya ma meghaltak.

— **Tüz Csermön.** Szerdán délután a község alatt lakó ifj. *Fekete* Sándornak szőlőskertjében még eddig ismeretlen okból több kazal szalma leégett, nagy riadalmat okozván az éber tűzoltók közt, kik közül *Szoboszlói* és *Kancinger* súlyos sérülést szenvedtek a ló által elragadt vizipuskától.

— **Benzin-robbanás.** *Soborsinból* írja tudósítónk: *Seidner* Miklós kőfaragó és csiszológyáros gyártelepén csütörtökön reggel 4 órakor a benzin-motor gépházban tűz ütött ki, mely valószínűleg a benzin-motor gép csöveinek túlhevülése folytán keletkezett. A tüzet a soborsini önk. tűzoltóságnak sikerült lokalizálni. A tűz által okozott kár az 1000 koronát meghaladja. A gyár biztosítva volt.

— **Helységnév változás.** A m. kir. kereskedelmi miniszter július hó 29-én kelt végzésével, a Győr Sopron Ebf-vasut „Balf“ megálló nevét „Balf-fürdő“-re változtatta át.

— **Miért vannak a cárnak leányai?** Egy német tudós, a kinek, úgy látszik, nincs jobb dolga, tanulmány tárgyává tette a hesseni hercegi ház történetét és kiderítette, hogy a középkortól kezdve egészen a legujabb időkig mindig abnormalis volt a leánygyermek száma azokban a családokban, a hol a család feje hesseni hercegnőt vett feleségül. A cár felesége tudvalevőleg hesseni hercegnő, a ki nővére a mostani uralkodó hercegnek.

— **Betörés egy községében.** Vakmerő betörés történt tegnap virradóra Almáson. A község előjárósága ugyanis tegnap adta bérbe a községi kaszálókat és legelőket, továbbá az ugarföldet. Az árverésnél a községi bíró és a községi pénztárnok voltak jelen s az árverés befejezése után, a mikor hazaértek, *Babcsák* József pénztárnok az árverésen befolyt 12,000 koronát a pénztárszobában az asztalfiókban helyezte el, mivel a Wertheimszékreny második kulcsa a jegyzőnél volt s ez ekkor nem volt otthon. Éjjel a pénztárszoba tetejét a padlásról feltörték és a tettes a padlásról egy kötél segítségével leereszkedett s szobába az asztalfiókot feltörte és az ott talált pénzt magához véve, az ablakon keresztül eltávozott. A betörést csak ma reggel vették észre, a mikor

Hangya Antal kisbíró takarítás végett a községében megjelent. Rögtön jelentést tett a bírónak és a csendőröknek. — A csendőrök, a mint a helyszínen megjelentek, tisztába voltak azzal, hogy a betörést csak olyan egyén követhette el, a ki tudott arról, hogy *Babcsák* az asztalfiókba tette a pénzt, erről pedig csak *Sikora* Ferenc községi szolga tudott, a ki a pénz elhelyezésénél jelen volt. *Sikora* igazolta ugyan magát, de a csendőrök vallatora fogták *Sikora* sógorát, *Boroki* Tamást, a kinél a megtartott házkutatás alkalmával 4000 koronát meg is találtak. *Boroki* erősen tagadja a tett elkövetését, de a pénz hol szerzéséről sem akar felvilágosítást adni. Minthogy valószínű, hogy *Sikora* volt az értelmi szerzője a betörésnek, sógorával együtt őt is letartóztatták.

— **Az amerikai hasmetsző „Jack“.** A *New-York Herald* írja, hogy Denver amerikai városban csaknem egy év óta egy hasmetsző „Jack“ tartotta rettegésben a lakosságot. A hasmetszőt, kinek neve *Jensen Christián*, a napokban végre sikerült letartóztatni. Többnyire fiatal leányokat gyilkolt le iszonyatos vérengzéssel. Az áldozatok száma egy év alatt 19-re rug, a kik mind nők. Legutóbbi áldozata egy *Kinport* Jenie nevű 14 éves leány volt, a kit iszonyuan megcsönkitott. A gyilkos 25 éves és legutóbb egy 60 éves asszonynál szolgált, akit szintén feláldozott borzasztó szenvedélyének.

— **Waldensee Kínáról.** A párisi *Journal* al-giri tudósítója, meginterviewolta *Waldeseet*, aki hazafelé való utazásban Algirban kiszállott. A tábornagy mindenekeelőtt utalt arra a szívélyes viszonyra, mely Kínában a francia és a német katonák között fennállott, a helyzetet illetőleg úgy nyilatkozott, hogy most már nincs ok aggodalomra, mert a békés állapot csakhamar vissza fog térni egész Kínában. A boxerek még csak *Peking* környékén mutatkoznak, azonban *Li-Hung-Csang* erőlyes felépése végre is meg fogja törni őket.

— **A csók és a sóatlan kenyér.** Két gyönyörű kis szőke leány ma este a Baross-park lombos fái alatt sétálgatva, bizalmasan beszélgetett, de még mindig nem olyan halkán, hogy egyik szemfüles munkatársunk meg ne hallotta volna az érdekes diskurzust. Az egyik, s fiatalabbik ezt mondta:

— Azt mondták: a csók szerelem nélkül olyan, mint a sóatlan kenyér. Igaz ez Gizus?

— Nem tudom, mert én még sohasem . . .

— Ugyan Gizus — vágott lihtelen közbe a kisebbik szőke leány — hogy lehet így föllenteni?

— Eszem ágában sincs föllenteni. Csak azt akartam mondani, hogy én még sohasem ettem — *sóatlan kenyeret* . . .

— **Az álarcos bál halottja.** Egerből írják, hogy ott ma reggel a város határában a folyó mellett játszadó gyermekek egy holttestre akadtak, mely már teljesen feloszlásnak indult. A halott zsebeiben levő iratokból kitűnt, hogy az illető a még február hó 3-án egy álarcosbál után eltűnt vasuti hivatalnok: *Traubert* Ignác. Eltűnésakor az a hír tartotta magát, hogy *Traubert* Transzváliba távozott, vagy pedig Kínába. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen vasutast valószínűleg hózivatar érte utól, az utat eltévesztette s így az Eger folyó fölé került, amely beszakadt alatta. A folyó azonban csak most vetette ki a holttestet, miután a folyó fenekén ez ideig fel volt akadva.

— **Nagy tűzvész** *Bochimból* távirják, hogy egy ottani kémiai gyárban az éjjel tűz ütött ki. A tűz folyamán egy óriási benzintartány felrobbant s a robbanás következtében *négy tűzoltó szörnyet halt*, igen sok munkás pedig súlyosan megsérült. A tűz lokalizálása mind ez ideig nem sikerült.

— **Magyar név.** Klein Henrik magyar-pécskai m. kir. járásbírósi végrehajtó, valamint kiskoru *Aurél*, *Berta*, *Alice* és *Elvira* gyermekei vezetéknevén „Várnai“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Bezárt rendházak.** Lissabonból távirják, hogy a legutóbbi klerikális tüntetések következményeképp a kormány *huszonnégy rendháznak bezáratását rend-lte el*.

— **Elsülyedt gőzhajó.** Hamburgból távirják, hogy az *Emma* nevű német gőzhajó, a melynek *Schade* kapitány volt a parancsnoka, ma az északi tengeren zátonyra került s elsülyedt. A hajó összes személyzete a kapitánnyal együtt a tengerben veszett.

— **Veszedelemes medveadászat.** Almás község határában veszedelemes medvekalandban volt része a minap egy *Kádár* István nevű földműves embernek. A község a szomszéd falvak vadászaival egyetemben hajtóadászatot rendezett a Hegyes orr nevű erdőrészen egy hatalmas medvére, mely a lakosság szarvasmarhacsordájában már nagy károkat tett. *Kádár* István a hajtók között volt, s egyszerre váratlanul szembe került a hatalmas medvével, mely megböszülve a lövöldözéstől és a már kapott sebektől, egyenesen rárontott. *Kádár* magasra emelte baltáját, miközben hátrálva igyekezett alkalmas pillanatot keresni az ütésre. De egy hokorban megbotlott és elesett. A medve most rávetette magát a szerencsétlen emberre s koponyájáról a szó szoros értelmében lehuzta a bőrt, azután pedig nagy sebet harapott a jobb combjában. A közeledő hajtók megrémülve a borzalmas jelenettől, kereket oldottak, ott hagyva a társukat a halálos veszedelemben. Szerencsére puskások érkeztek ekközben a veszedelem helyére, s a medvét több lövés után sikerült leteríteniök, mielőtt megölte volna a hajtót, a kit azután a kézdivásárhelyi kórházba szállítottak ápolás végett.

— **Ujítás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Visszaélés a nemzeti cimerral.

(Egy csehországi gyár üzemel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2

Alighogy epihent a vihar, melyet a hirdett Turul-cipőgyár ügye támasztott, hasonló új botrány támadt, amely nem kisebb jelentőségű a magyar iparra nézve. A mi jóhiszeműségünk napról-napra vakmerőbb visszaélésekre bátorítja a külföldet, különösen Ausztriát. A legujabb botrány, melynek egy csehországi gyár az okozója, úgy hisszük, színültig megtöltötte a poharat s reméljük, hogy a kormánynak gondja lesz rá a jövőben, hogy a magyar ipar érdekeit ehhez hasonló visszaélések többé ne veszélyeztessék.

Egy idegen, spekulációkból élő gyártulajdonos a magyar nemzeti cimert a törvény kijátszására, iparunk elnyomására, alacsony üzleti haszon alattomos, tiltott módon való szerzésére használja föl s ezzel már hónapok, sőt évek óta ássa az aknát a magyar ipar egyik legfontosabb ága, a szövőipar alá.

A csehországi *Nachod*-ban van egy nagy szövőgyár, melynek szabad utat nyitott Magyarországra az előző kormányainknak iparunk iránt való közömbössége. — Legujabban azonban, mikor a kereskedelmi miniszter s másrészt a közönség határozott állást kezd elfoglalni a külföldi iparcikkek beözönlésével szemben, a nachodi gyár a legravasabb fogásoktól sem riad vissza, hogy az ingadozó magyar talajon tovább is felszínzen maradjon.

A gyárnak Magyarországon, így *Aradon* is rendkívül sok rendelője van, akik közvetett uton *budapesti nagykereskedőktől* kapják az árut.

A budapesti nagy cégeket viszont a gyár bécsi képviselősége látja el árukkal, amelyeket közvetlenül a gyár szállít oda. A bécsi képviselőség tehát mint szállító forgalmi központ szerepel, ahonnan mindenfelé szétküldik a gyártmányokat. Amíg azonban az osztrák tartományokba szállított árukra a gyár *szignaturáját* nyomják, addig a Magyarországra szóló árukra a *magyar nemzeti cimert* diszeleg s alatta nagy, feltűnő betűkkel ez a csalogató két szó: *hazai ipar*.

Tehát Ausztriában rányomják a vásznakra a magyar nemzeti cimert, amihez Magyarországon is külön miniszteri engedély szükséges és eléje írják a „hazai ipar” jelszavát, hogy ezzel áruiknak kelendőséget és piacot teremtsenek nálunk.

A yachodi szövőgyár nyilvánvaló humbergijában a vidéki kereskedők nem hibásak, de kérdezhetjük azoktól a budapesti nagykereskedőktől, akiktől a vidék ezeket a gyártmányokat beszerezte: miért türik szótlan az üzleti tisztességnek ezt az arculcsapását, miért hallgattak a magyar cimerről és a legkomolyabb jelszavakkal elkövetett csalás és visszaélés előtt?

A kereskedelemügyi minisztérium remélhetőleg erélyes, megtorló intézkedéseket fog tenni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fölmentett gyilkos. *Dufour* bisrabani szállodást, ki nejeének szeretőjét leölte az esküdtszék fölmentette. A férj vadászatról tért éppen haza midőn nejeének *Capaignet*, a falu jegyzőjét bizalmas együttlétben találta. A megcsalt férj felkapta fegyverét s a jegyzőt ott a szobában agyonlőtte. Nejeének azonban sikerült a nyitva hagyott ajtón elmenekülni.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A nagy szárazság, mely már tetemes kárt okozott a kapás veteményekben, tegnap véget ért.

Az éjjel esett, és ma a déli órában nagy szélviharral jött az eső, nagyobb szemű jéggel vegyülve, mintha haragvó ellenség lett volna.

Hogy a szőlőben, tengeriben, dohányban tett-e és mennyi kári, azt még nem tudni, utóbbira azonban nem volt jó hatással — a jég.

Elénkül a hozatal és a vevőnek jó minőségű gabnában nem lehet hiánya, ha csak venni akar.

Mintegy 1500 métermázsa buza és 800 métermázsa egyéb gabbanem 10—15 fillérrel jobban fizetve kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

U és uj I-ső minőségű buza 7 0—7 50.

Uj-buza közép minőségű 7 20—7 30.

Tengeri 4 90—5 —.

Uj rozs névleges jegyzés 6 00—6 10.

Uj árpa névleges jegyzés 5 50—5 60.

Uj zab névleges jegyzés 5 50—5 60.

Az irányzat kellemesebb.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1901. aug. 2-án tartott heti állatvásárról. —

Jó közép felhajtás mellett a vásár élénken indult, s a gyorsan lefolyó hetipiacon a vételkedv igen élénk volt, a felhajtott jobb minőségű állatok hamarosan eladattak s a hetipiac már 10 órakor oszolni kezdett.

Felhajtott 170 darab szarvasmarha és borju, 65 darab juh és bárány, 217 darab ló és 380 darab sertés.

A lóvásárra csak olcsóbb minőségű ló hajtatott fel.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja 550—600 koronáig. Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 380—480 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásőkör párja 470—600 koronáig. Fejőstehen kis borjas 130—240 koronáig. Szopósborju levágásra darabja 16—38 koronáig. — Rugottborju drbja 48—90 koronáig. Juh párja 36—40 koronáig. Bárány párja — korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona. Hintós ló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 360—420 koronáig. Parasztló párja 240—350 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbja 14—22 koronáig. Kincstári mustra ló drbja koronáig.

Sertés vásár: Hizott sertés klgrja 80 fillérig. — Félhizott sertés klgrja 76 fillérig. Süldősertés párja 44—52 koronáig. Pecsényemalacz drbja 4 00—6 00 fillérig. Fiasokca drbja 48—62 koronáig. Paraszthizlalású sertés klgrja — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfi vásár: Hizottliba párja 10—12 koronáig. Soványliba párja 4 40—5 00 fillérig. Fialliba párja 4 00—6 00 koronáig. Kappan párja — fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 1 60—2 40 fillérig. Idei csirke rántani való párja 70—1 50 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 2 40—4 00 fillérig. Pulyka párja — koronáig. Tojás 11 drb 40 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2 — fillérig. Vágott hal klgrja 1 80 fillérig. — Jegelt halak klgrja 1—1 20 fillérig. — Apróhalak klgrja 40 fillérig. — Kecsege kilogrammja 2 40 fillérig.

A hetipiac 11 órakor kezdett oszolni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 2.

Délitőzsde. A buzakínalat elegendő, a vételkedv jó. Kellemesebb irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, szilárdan tartott áron, régi buza 5 fillérig magasabb áron. Egyéb gabonanemek változatlanul nyugodtak. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.11—8.12
Buza 1902. áprilisra	8.48—8.49
Rosz októberre	6.76—6.77
Zab októberre	6.34—6.35
Tengeri augusztusra	5.25—5.26
Tengeri szeptemberre	5.34—5.36
Tengeri 1902. májusra	5.17—5.18
Repce augusztusra	13.30—13.40

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.11—8.12
Buza 1902. áprilisra	8.48—8.49
Rosz októberre	6.76—6.77
Zab októberre	6.33—6.34
Tengeri augusztusra	5.21—5.23
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.15—5.16
Repce augusztusra	13.35—13.45

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	628.75
Magyar hitelrészvény	639.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	440.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	630.50
Közuti vasut	574.—
Városi villamos vasut részvény	231.—

Szeszüzet.

— Augusztus 2. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 10 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12 80—13 — korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 2. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 80 — 82 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 87 — 88 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 86 — 88 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 86 — 88 fillérig. Sertésleltetés Augusztus hó 1. napján volt készlet 47,369 darab, augusztus hó 2. napján felhajtott 215 darab, augusztus hó 2. napján elszállított 447 darab, augusztus hó 2. napján maradt készletben 47,137 darab. Üzlet: Csöndes.

304—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi július 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-árak: 1. Az 1. 2. és 3. sz. 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. sz. 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. sz. 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

M. kir. államv. budapest jobbpárti üzletv.

21624—1901. I. szám.

Ajánlati hirdetmény.

Győr állomásunkon levő vízművünk egyik 80 mm. belső átmérővel bíró mintegy 745 méter hosszú, nyomóvezetékének a hozzá tartozó szélkázánokkal és elzáró szelepekkel együtt 150. mm. belső átmérőjű vezetékkel és hozzáálló szélkázánokkal és elzáró szelepekkel való kicserélésére, — a földmunkák kivételével — ezennel pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, szerződési feltételek, s költségvetési minták vontatási osztályunkban (Külső kerepesi-ut 13. II. em.) szerezhetők meg.

Az ajánlatok f. é. augusztus hó 10-én déli 12 óráig titkárságunkhoz nyújtandók be. Az ajánlatok ivenként 1 koronás, a mellékletek pedig ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva a következő felirással bíró lepecsételt borítékban nyújtandók be: „Ajánlat 21624—901. számhoz, a győri vízmű nyomóvezetékének kicserélése tárgyában.”

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig az ajánlati árral kiszámított összköltségeknek 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban bánatpénz gyanánt gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Készpénzben letett bánatpénzek után kamatok nem fizettetnek, ellenben az értékpapiroknak esedéksé váló szelvényei kiadatnak. Az értékpapírok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén jegyzett, 14 napnál nem régiebb utolsó árfolyam

szerint, de semmi esetre sem névértéken felül fognak számíttatni.

A letétjegy az ajánlathoz nem melléklendő.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

Az alulírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Budapestben, 1901. július hó 22.

A m. kir. államv. Bpest jobbpárti üzletvezetősége.
(Utánnymat nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Zágráb.

18187—901. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zágrábi üzletvezetőségének központjában egy 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint a szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivatali állás üresedett meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a polgári alkalmaztatásra jogosuló hadügyi, vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal bíró kiszolgált altisztek az 1873. évi II. t.-cz értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, a kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy kellőképp felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság, s az igazolványos altiszteknél a 45, másoknál a 35-ik életévet meg nem haladó életko-

ron, ép- és egészséges testszervezeten felül a magyar írás és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez, legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig annál inkább beterjesszék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A katonaságtól közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül, hozzánk át lépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1901. július hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Értesitem a lakosságot, hogy a Maroson a város által a szegények számára berendezet ingyen fürdőben való fürdés reggel 5 órától este 1/2, 10 óráig van megengedve, ezen időn túl való fürdés tilos.

Arad, 1901. július hó 27-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződök, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni! . . . . .

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota) . . . . .

Telefon 151. sz.

Az
ARADI KÖZLÖNY
kiadóhivatala.

- Báli meghívók, hangulatkeltő színekben . . . . .
- Körlevelek, litografikus szépségben . . . . .
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel . . . . .
- Számlák, praktikus rendszer szerint . . . . .
- Esküvői jelentések, meglepő választékban . . . . .
- Névjegyek, divatosak és secessziósak . . . . .
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben . . . . .

- Pontosság . . . . .
- Olcsó árak . . . . .
- Diszkrét izlés . . . . .

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festők és kancsoraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymazakat s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlómozománcz készítője.

Ezen padlófénymaz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

Ha hull a haja!

használjon

Kossuth-féle haj-essentiát

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen, kitűnő haj-ápoló szer.

Ára 4 korona.

Kapható a megváltóhoz ozimzett gyógyszer-tárban 916

M.-RADNÁN.

925—1901. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirott Szent-Márton község előljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Szent-Márton község tulajdonát képező 4277 kat. hold 1534 □-öl nagyságu vadászterület, a község képviselőtestületének 2—1901. kgy. sz. határozatának megfelelőleg, 1902. évi február hó 1-étől 1908. évi január hó 31-ig terjedő 6 (Hat) évi időtartamra, Szent-Márton község székházánál 1901. évi augusztus hó 10. (Tíz) napjának délelőtt 9 órájkor, nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adadni.

Kikiáltási ár évi 50 korona.

Az árverési feltételek Szent-Márton község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Szent-Márton, 1901. június hó 28-án. 915

Községi előljáróság;

Hátelhoffner Ádám, Braun György, jegyző. bíró.

100—120 métermázsza

CSEMEEGE-SZŐLLŐ

mérsékelt áron

eladó.

Értekezhetni lehet

Mahler Mihály

urnál 1015

Pankotán.

Magyar királyi államvasutak.

118706—1901. szám.

Hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet az Arad állomáson előállítandó huszonnégy állású mozdony-szin és tartozékainak valamint a csatornázás létesítésére szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magy. kir. államvasutak igazgatósága magasépítési ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám, III. emelet 13. ajtó) és Aradon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig benyújtandók alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályánál (VI. k. Teréz-körút 56. sz. II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlat 1 korona, az ajánlat mellékletei pedig ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat az aradi új mozdony-szin és tartozékainak előállítására.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig 4300 korona, azaz Négyezerháromszáz korona bánatpénz teendő le a magyar kir. államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vevénnyel adandók fel.

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

2438—1901. p. m. sz.

Hirdetés.

Néhai Pálffy Józsefné szül. Kishalmy Klementina emlékezetére idősb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 8000 korona tőkéjének 400 koronát tevő egy évi kamata, mint kiházasítási vagy üzletberendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 18-án egy az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsű, szorgalmas árvának, vagy egy oly egyénnek, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, a mint ilyen nagykoru lép házasságra, vagy kezd üzletet, ki fog adadni.

Azok tehát, kik ezen összeget elnyerni óhajtják, s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1901. évi augusztus hó 18-ig benyújtsák.

Arad, 1901. július hó 31.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos,
polgármester.

10180/1901.

Hirdetés.

Pragner Prágai gyógyszerész által dr. Rosa élet balzsam forgalomba hozott szernek, forgalomba hozatalát a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 53738/VI-b—1901. szám alatt hozott határozatával eltiltotta.

Ezen körülményt azzal teszem közhírré, hogy aki ezen tilalom ellenére ezen szert forgalomba hozza, vagy ingyen osztogatja, kihágást követ és az 1879. XL. t.-cz. 92. §-a alapján 600 koronáig terjedő pénzbüntetés és 1 hónapig terjedő elzárással fog büntettetni.

Arad, 1901. július hó 22-én.

Sarlót
főkapitány.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

31705—901. F. IV. szám.

Hirdetés.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomáson	f. é. augusztus hó
Pozsony	19-én
Eszék	19-én
B.-Csaba	19-én
Ujvidék	21-én
Szatmár-Németi	21-én
Kolozsvár	21-én
Bpest, ny.	22-én
Miskolcz g. p. u.	22-én
Kecskemét	24-én
Szeged	26-án
Arad	26-án
Zagrab	26-án
Győr	27-én
Szabadka	27-én
Debreczen	27-én
Veszprém	28-án
Nagyvárad	28-án
Kassa	28-án
Bpest dpart	29-én
Piume	29-én
Bpest-Józsefváros	31-én

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

M. kir. államv. üzletvezetőség Miskolcz.

18522—1901. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségé az általa kezelt összes vonalain és állomásain az 1901. évi szeptember hó 1-től 1902. évi december 31-ig előforduló patkány, egér és egyéb kártékony férgek kiirtására ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség vonalain patkányirtásra 18522/901. számhoz felirással ellátott borítékba zárt és lepecsételt és a pályázati feltételek szerint kívánt okmányokkal felszerelt ajánlatok 1901. év augusztus hó 10. napjának délelőtti 12 órájáig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához kir. posta útján térít-vevény mellett nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 200 azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség miskolczi gyűjtőpénztárában 1901. évi augusztus hó 9-ig déli 12 óráig letétbe helyezendő.

Értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett négy napnál nem régebbi utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéken felül semmi esetre sem fognak számíttatni. Takarékpénztári betét könyvek bánatpénzül nem fogadtatnak el.

Ajánlattevők kötelesek ajánlatukban az alkalmazandó irtószereket és eszközöket világosan megnevezni és hogy minden egyes irtószert sikeres használhatósága az országos vegyészeti intézettől beszerzendő bizonyítvánnyal, az alkalmazandó irtószerek kipurált használhatósága pedig hitelt érdemlő más eredeti bizonyítványokkal lesz igazolandó.

A pályázat tárgyát képező munkára vonatkozó feltételek a kötetendő szerződésben vannak részletesen felsorolva, mely a miskolczi üzletvezetőség II. (pályafentartási és építési) osztályában a hivatalos órák alatt betekintheők illetőleg megismerhetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A miskolczi üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlat összegére szabadon választgathasson és azzal a szerződést véglegesen megköthesse.

A bánatpénz fejében letett 200 korona készpénz vagy a fentiek szerint megállapított értékpapír az ajánlat el nem fogadása esetén az arról szóló értesítéssel egyidejűleg, de legkésőbb folyó 1901. év augusztus hó 30-ig a letétjegy visszaigazgatására ellenében kiadatik.

Az elfogadott ajánlattevő bánatpénze a szerződés szerint mint biztosíték kezeltek.

Miskolcz, 1901. július hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)